

Vlaams
Parlement

vergadering **5**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 9 oktober 2013

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
BOODSCHAP	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland – 2204 (2013-2014) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	5
MOTIE VAN ORDE Voorstel tot aanvulling van de agenda	6
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	6
MOTIE VAN ORDE Opheldering over de stand van zaken	6
ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Energiebedrijf	
ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Energiebedrijf	7
ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de tournee door Vlaanderen van minister Bourgeois om toelichting te geven bij de hervorming van het secundair onderwijs	13
ACTUELE VRAAG van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de veiligheid van wegenwerkers bij de uitvoering van openbare werken	16
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de communicatie tussen Openbare Werken en de visserijsector, naar aanleiding van het storten van baggerspecie op rijke garnaalgronden voor de kust van Zeebrugge-Blankenberge	18

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk Peeters tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nieuw voorgestelde cijfers van de Boswijzer met betrekking tot de toename van het bosareaal in Vlaanderen	
ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nieuwe resultaten van de Boswijzer	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de 8262 hectare extra bos in Vlaanderen volgens de Boswijzer	
ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Vanlerberghe tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nieuwe resultaten van de Boswijzer	22
ACTUELE VRAAG van de heer Kurt De Loor tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aanpak van misbruiken in de uitzendsector	28
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de reactie van de Vlaamse Regering op de resultaten van het federale overleg betreffende de relance- en loonkostproblematiek en het doorschuiven van een aantal dossiers naar het Overlegcomité met de deelstaatregeringen	
ACTUELE VRAAG van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de conclusies uit het federale overleg betreffende het relancebeleid	31
ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de sanering en herbesteding van de site van Ford Genk	36
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het vertrek van de lowcostvliegtuigmaatschappij Pegasus van Brussels Airport naar Charleroi en de subsidiepolitiek van de Waalse overheid inzake luchthavens	39
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg met de gewesten betreffende een mogelijk verbod op biggencastratie	42
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland	
– 2204 (2013-2014) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	45
Bespreking	45
AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPSSENATOR	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	49
AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPSSENATOR	50

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland	
– 2204 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	50
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	50
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	52
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	52

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14.02 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldigingen zijn ingekomen van de volgende leden:

Johan Deckmyn, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Marcel Logist, Kris Van Dijk: ambtsverplichtingen;

Frank Creyelman, Jo De Ro, Paul Delva, Ward Kennes, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Roegiers, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Veli Yüksel: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Felix Strackx: familieverplichtingen;

Yamila Idrissi: gezondheidsredenen.

■

BOODSCHAP

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 8 oktober 2013 deelt de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer ter vergadering van die dag voor wettig en voltallig verklaard is.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 60/3)

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland – 2204 (2013-2014) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Bart Van Malderen bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik zou graag de spoedbehandeling vragen van het voorstel van resolutie over het feit dat dertig actievoerders in een Russische gevangenis worden beschuldigd van piraterij. Dat lijkt de indieners van het voorstel van resolutie een absoluut buitenproportionele aanklacht, en we zouden graag hebben dat het parlement zich daar vandaag bij hoogdringendheid over uitsprekt.

De voorzitter: We zullen ons daar in de loop van de vergadering over uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Bart Van Malderen bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik had ook graag de voordracht van een gemeenschapssenator in naam van mijn fractie toegevoegd aan de agenda van vandaag.

De voorzitter: We zullen ons daar in de loop van de vergadering over uitspreken.

Het incident is gesloten.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Er is een probleem met de verbinding van de VRT: de betogen vanuit de zaal zullen niet worden gehoord. Ik verzoek de ministers dan ook te antwoorden op het spreekgestoelte rechts van mij. We hopen dit probleem in de loop van deze vergadering op te lossen. De collega's in de zaal zullen u echter wel verstaan. Dat is natuurlijk ook belangrijk.

■

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Filip Dewinter bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, bij motie van orde zou ik graag mijn ongenoegen willen uiten en protesteren over het feit dat we vandaag niet de kans krijgen om het debat te voeren over het al dan niet afschaffen van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR). Wij hadden met onze fractie daarover een actualiteitsdebat voorgesteld, en we hadden ook een actuele vraag willen stellen. Dat kan echter niet. Ik heb begrip voor het reglement ter zake. Ik weet dat het reglement niet toelaat dat we hier het debat voeren of vragen stellen zodra er een ontwerp of voorstel van decreet over hetzelfde onderwerp is ingediend. Dat is nu sinds enkele dagen het geval. Dat weet ik. De regering heeft een decreetstekst ingediend tot oprichting van een interfederaal centrum voor gelijkheid van kansen en racismebestrijding. Sta me echter toe te zeggen dat ik het dan toch wel heel erg spijtig vind dat we het debat niet kunnen voeren, want het is uitgerekend de regeringspartij N-VA die deze week de afschaffing eist van het CGKR, terwijl in dezelfde week een regering met de N-VA ...

De voorzitter: We gaan niet in op de inhoud. U wilt natuurlijk uw punt maken. Neen, mijnheer Dewinter! (*Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen*)

Ik dek geen enkele partij in, mevrouw! Ik pas het reglement toe. (*Opmerkingen van de heer Filip Dewinter*)

Ik citeer: “Actuele vragen over aangelegenheden waarover voordien al in de loop van dezelfde zitting een ontwerp van decreet, een beleidsnota of een beleidsbrief is ingediend, zijn onontvankelijk.” Ik pas gewoon het reglement toe, niets meer en niets minder. Alle andere dingen onder politieke partijen, daar heb ik niets mee te maken. Dat moet u maar buiten de vergadering verder uitvechten.

Mijnheer Dewinter, ik heb daar trouwens voldoende briefwisseling over gevoerd met u. U weet perfect waarover het gaat. (*Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen*)

Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Energiebedrijf

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Energiebedrijf

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, u ondertekent vandaag namens de Vlaamse Regering de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Energiebedrijf. Dat is nieuws, want het Vlaams Energiebedrijf heeft u en uw regeringspartners tijdens deze legislatuur al redelijk wat kopzorgen bezorgd. Het paradepaardje voor de N-VA om in deze regering te stappen, het Vlaams Energiebedrijf, is intussen al wat van zijn pluimen verloren. De ambities zijn al herhaaldelijk bijgesteld. Wat oorspronkelijk de concurrent moest worden voor de Electrabels van deze wereld, is intussen eerder een instelling geworden die de energie-efficiëntie in de overheidsbedrijven moet verbeteren.

U zette deze week zelf nog de puntjes op de i in de pers toen u aangaf dat energie-efficiëntie in overheidsbedrijven inderdaad de eerste prioriteit moet zijn van het Vlaams Energiebedrijf. Ik citeer wat u in het krantenartikel hebt gezegd: “Als het Energiebedrijf volop inzet op energie-efficiëntie, kan het ten minste bewijzen dat het nut heeft.” Voor mij geeft u daarmee aan dat u zelf twijfelt aan de doelstellingen van dat Vlaams Energiebedrijf. Ik kan u daar alleen in bijtreden. Het Vlaams Energiebedrijf heeft de Vlaming tot op heden al meer dan 250 miljoen euro gekost terwijl we nog niets van dat paradepaardje hebben gezien. Dit bedrijf wil uitbreiden van vier naar veertig medewerkers. Als een privébedrijf dat doet, dan is dat gigantisch goed bezig.

De voorzitter: Uw vraag luidt, mevrouw De Knop?

Mevrouw Irina De Knop: Minister, welke concrete projecten heeft het Vlaams Energiebedrijf al gerealiseerd?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, sinds de officiële oprichting van het Vlaams Energiebedrijf in januari 2012 is er al veel energie verloren gegaan. Het Vlaams Energiebedrijf werd inderdaad door de N-VA in haar verkiezingsprogramma groots aangekondigd als de Vlaamse concurrent van Electrabel, maar daar zal dus niets van in huis komen. De ambities zijn intussen bijgesteld: het Vlaams Energiebedrijf zal zich voornamelijk bezighouden met het energiezuiniger maken van de overheidsgebouwen van de Vlaamse overheid en met het goedkoper aanbieden van energie voor diezelfde Vlaamse overheid.

Anderhalf jaar na de oprichting van het Vlaams Energiebedrijf werd een beheersovereenkomst gesloten waar de Inspectie van Financiën meteen een ongunstig advies voor gaf. Dat advies wilt u overigens helemaal niet delen met dit parlement. De Inspectie van Financiën had blijkbaar kritiek op onder meer de personeelskosten, het risicoprofiel van de beleggingen en het verwachte rendement.

Nu bijna twee jaar na de oprichting is er op het terrein nog altijd niets gerealiseerd, maar u zou namens de Vlaamse Regering wel een beheersovereenkomst hebben afgesloten met het Vlaams Energiebedrijf. Die beheersovereenkomst zou serieus aangepast zijn naar aanleiding van die forse kritiek van de Inspectie van Financiën. Minister, op welke manier zijn de verwachtingen over het Vlaams Energiebedrijf in de loop van de voorbije maanden aangepast? Op welke manier is er bij het afsluiten van de beheersovereenkomst rekening gehouden met de kritiek van de Inspectie van Financiën?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Ik ben een beetje verbaasd over de toon van de vragen omdat ik het gevoel heb dat de feiten een iets andere lezing geven. Ik zal proberen de feiten weer te geven.

Ik wil het eerst even hebben over de missie van het Vlaams Energiebedrijf. Daarover hebben we hier in het parlement uitvoerig met elkaar gedebatteerd. Er zijn hoorzittingen georganiseerd en op basis van die hoorzittingen zijn er resoluties opgemaakt. Die resoluties hebben wij nauwgezet nageleefd om in de Vlaamse Regering de missie van het Vlaams Energiebedrijf te bepalen.

Die missie is dus volledig conform met wat de meerderheid van het parlement gevraagd heeft. Dat hebben wij correct vertaald en sindsdien is er niet ingekort op die missie.

Wat betekent dat en waar staan we nu met die missie? Het Vlaams Energiebedrijf moet drie grote groepen van taken doen. Op de eerste plaats moet het inderdaad investeren om de energie-efficiëntie van overheidsgebouwen te verbeteren. Daar is al heel wat werk geleverd. De beperkte ploeg die nu aanwezig is – een zestal mensen op dit moment, mevrouw De Knop, zeker geen veertig zoals u zegt – heeft ondertussen gewerkt aan de opmaak van een standaardcontract en de voorbereiding van een energieboekhouding. Er zijn pilootprojecten geselecteerd om dat uit te testen en men verwacht dat het eerste bestek binnenkort zal worden gepubliceerd en dat men in 2014 de eerste opdrachten zal gunnen.

Het tweede luikje van de missie is het leveren van energie. In de loop van 2013 werd al technisch en juridisch een leveringsmodel uitgewerkt. Er is een eerste marktconsultatie gebeurd, op basis daarvan heeft men de keuzes kunnen bevestigen en aanpassen. Ook hierover zal nog in het najaar, de volgende weken dus, het bijzonder bestek worden gepubliceerd. Op basis daarvan zullen hopelijk de eerste contacten en contracten met klanten kunnen worden georganiseerd. In 2014 zal men ook een groot bestek voor de aankoop van energie lanceren, dat nu volop in voorbereiding is.

De derde taak is dat het Vlaams Energiebedrijf als investeerder optreedt voor milieuvriendelijke en decentrale energieproductie en innovatieve energietoepassingen. Het investeringskader daarvoor is ondertussen goedgekeurd door de raad van bestuur en men plant de eerste investeringen in 2014.

Op dit moment is er geen 250 miljoen euro gespendeerd, zoals u zegt, mevrouw De Knop. Die 250 miljoen euro is als kapitaal gebudgetteerd door de Vlaamse Regering en er is een eerste schijf vrijgemaakt naar aanleiding van de oprichting van het Energiebedrijf. Uiteraard moet het Energiebedrijf zijn eigen kosten uiteindelijk kunnen terugverdienen en zal het de belastingbetaler uiteindelijk niets kosten, behalve de oorspronkelijke investering die in het bedrijf gebeurt en die hopelijk haar waarde behoudt of in waarde toeneemt.

Wat de besluitvorming betreft, hebben we, nadat het Vlaams Parlement ons gemachtigd heeft om het Energiebedrijf op te richten, een samenwerkingsovereenkomst opgemaakt. De

Vlaamse Regering heeft die goedgekeurd op 19 juli 2013 en die is inderdaad vandaag ondertekend. De raad van bestuur heeft ze goedgekeurd op 1 augustus 2013.

Voor wij het hebben voorgelegd aan de regering hebben wij uiteraard advies gevraagd aan de Inspectie van Financiën. Die heeft een aantal opmerkingen gemaakt, eerder technisch van aard. Aan al die opmerkingen zijn wij tegemoetgekomen in het kader van de samenwerkingsovereenkomst. De samenwerkingsovereenkomst is dus bijgewerkt en aangepast op basis van de opmerkingen van de Inspectie van Financiën. Een aangepaste vorm is voorgelegd aan de Vlaamse Regering en ook goedgekeurd. Ik wil ingaan op de verschillende opmerkingen van de Inspectie van Financiën als ik ervoor de tijd krijg.

De vraag is gesteld om het advies te kunnen inzien. Die vraag is in behandeling, maar het advies en de antwoorden erop zijn uitvoerig gemotiveerd in de nota van de regering, die u allemaal hebt kunnen inzien. Er is nergens iets van geheimhouding aanwezig.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, u hebt net de geschiedenis geschetst. Het is toch zo dat er enorm veel tijd over is gegaan om uiteindelijk tot het Vlaams Energiebedrijf te komen, dat er wat ons betreft nooit had hoeven te komen, want er zijn andere organisaties, om de Participatiemaatschappij Vlaanderen en het Vlaams Energieagentschap zelf niet te noemen. Het Energiebedrijf is wat ons betreft totaal overbodig.

U stelde zelf in de pers dat de prioriteit duidelijk moet gaan naar energie-efficiëntie in overheidsgebouwen. Wel, in die samenwerkingsovereenkomst staat van alles en nog wat. Ik heb niet het gevoel dat de prioriteiten die u stelt de prioriteiten zijn die in de raad van bestuur worden gesteld, maar misschien kunt u daarover iets meer duidelijkheid geven.

De heer Chris Janssens: Minister, u betreurt de toon van onze vraag en dat verbaast me ten zeerste. We strijden natuurlijk niet met gelijke wapens omdat u de keuze hebt gemaakt om op vraag van de heer Vereeck – ere wie ere toekomt –, het advies van de Inspectie van Financiën dat natuurlijk ongunstig was en de Vlaamse Regering niet goed uitkwam, achter te houden waardoor wij hier in het debat niet met gelijke wapens kunnen strijden.

Een van de elementen uit het ongunstig advies van de Inspectie van Financiën was de verwachting over het rendement. De Inspectie van Financiën had daarbij heel wat vragen. De Vlaamse belastingbetaler investeert uiteindelijk 200 miljoen euro. Minister, welke garanties hebt u en vindt u in het businessplan en in de beheersovereenkomst om de Vlaamse belastingbetaler te garanderen dat er tegenover zijn investering een voldoende groot rendement staat?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, minister, collega's, het Vlaams Energiebedrijf is van start gegaan. Het werkt en we wachten vol ongeduld – en de collega's van de oppositie op de eerste rij – op de eerste resultaten. Het is heel belangrijk dat het Vlaams Energiebedrijf heel snel de eerste resultaten boekt, wat ons betreft in eerste instantie voor het energiezuinig maken van het eigen overheidspatrimonium.

Minister, minister Van den Bossche heeft een tijdje geleden gezegd dat zij het energiebedrijf ook een rol zag spelen bij het energiezuinig maken van sociale woningen en schoolgebouwen. Krijgt het energiebedrijf deze rol en wordt er een afspraak gemaakt met de andere ministers en de bevoegde administraties?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, de prioriteiten die nu naar voren komen, zijn exact dezelfde prioriteiten als degene die wij in een resolutie van dit parlement hebben gevraagd. Ik begrijp de commotie eerlijk gezegd niet.

Mevrouw De Knop zegt dat een apart vehikel compleet overbodig is. Ik wil mevrouw De Knop er toch aan herinneren dat ook Open Vld destijds heeft ingestemd met zo'n apart

vehikel, Fedesco, voor het energiezuiniger maken van de federale overheidsgebouwen. Ook bij de lokale besturen hebben zowel Infrac als Eandis, onder het voorzitterschap van een Open Vld'er, ervoor gekozen om zo'n apart vehikel op te richten. Daar erkent men wel de noodzaak om via een apart vehikel de nodige specialisatie te kunnen opbouwen voor het energiezuiniger maken van gebouwen.

Minister, zal de expertise die het Vlaams Energiebedrijf zal opbouwen voor het 'enoveren' van het patrimonium van het Vlaamse Gewest, ook kunnen worden ingezet voor al die diensten en gebouwen die de Vlaamse overheid subsidieert zoals scholen, rust- en verzorgingstehuizen enzovoort?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik sluit me aan bij de twee collega's van de meerderheid. Ik heb altijd zeer veel begrip voor het ongeduld van iedereen voor overheidsopdrachten, maar ik heb uit het antwoord van de minister begrepen dat het Vlaams Energiebedrijf van start is gegaan en dat we weldra de eerste resultaten mogen verwachten.

Er is intussen ook duidelijkheid gekomen over de drie opdrachten die inderdaad gehomologeerd zijn door het Vlaams Parlement.

De Inspectie van Financiën is natuurlijk een beleidsinstelling die opmerkingen geeft aan de regering. Dan is het maar logisch dat we nagaan of we ze al dan niet overnemen. Als we er geen rekening mee houden of als ze geen opmerkingen geeft, kunnen we ze beter afschaffen. Dat is absoluut niet de bedoeling. Ik begrijp de commotie rond de Inspectie van Financiën niet.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister, voor mij is het glas voor een kwart vol en voor drie kwart leeg. Het is voor een kwart vol omdat u inderdaad strenger gaat optreden tegen het Vlaams Energiebedrijf. U vraagt halfjaarlijkse rapportages. U wilt het laagst mogelijke risicoprofiel. Het is een goede zaak dat u het Energiebedrijf in de pas laat lopen.

Het is ook voor een kwartje leeg omdat u het document van de Inspectie van Financiën niet ter beschikking stelt. Het is inderdaad aan ons als parlementsleden om na te gaan of die regering daar afdoende op antwoordt. U vraagt twee weken extra bedenktijd, maar ik hoor net dat er geen geheimen staan in het verslag van de Inspectie van Financiën, dus alstublieft geef het over aan de parlementaire gemeenschap.

Het blijft natuurlijk – en dat is het derde lege kwartje – een inherent nutteloze instelling. Mijnheer Martens, u maakt een fout, een vergissing betreffende de adviesfunctie. We hebben al een Vlaams agentschap met die functie. We hebben al de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), die participeert in innovatieve energiebedrijven. Er was totaal geen nood aan een bijkomende instelling!

Tot slot, minister, ik las in de aangepaste samenwerkingsovereenkomst dat dit bedrijf gaat investeren in bedrijven in het buitenland. Dat is toch echt niet de bedoeling van een Vlaams Energiebedrijf? Het is toch niet de bedoeling dat wij daar tewerkstelling gaan creëren?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, de saga van het Vlaams Energiebedrijf gaat verder. Zoals we allemaal weten – de meerderheidspartijen durven het niet toe te geven –, het is een tragikomisch verhaal geworden met start in 2009.

De ambities zijn steeds naar beneden bijgesteld. Zo ook deze keer, vrees ik. Ik wil daar meer duidelijkheid over. Men wil de risico's beperken bij de activiteiten van dat Vlaams Energiebedrijf. Maar een van de interessantste taken van dat Energiebedrijf is nu net het

vermarkten, het uitrollen van beloftevolle nieuwe technologieën. Daar zijn inherent risico's aan verbonden.

Ik zou graag van u weten wat nog de taak is inzake die beloftevolle technologieën. Als dat Vlaams Energiebedrijf alleen maar wat overheidsgebouwen gaat isoleren en energie gaat leveren aan de Vlaamse overheid, dan hebben we geen extra Vlaams Energiebedrijf nodig.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, het stoort me dat sommigen het plaatje proberen in te kleuren volgens hun waarheid. Laten we even kijken hoe we te werk gaan zijn.

Een nieuw overheidsbedrijf oprichten doet men niet elke dag. Dat moet grondig worden overwogen. Daarom net heb ik in volle transparantie met de commissie ellenlange gesprekken gehad. We organiseerden hoorzittingen met alle mogelijke instanties om te vragen: is het überhaupt nodig om een energiebedrijf op te richten, of kunnen de taken door anderen gebeuren, en welke taken moet het Energiebedrijf dan krijgen? We hebben daar samen de tijd voor genomen en dat is goed. We moeten zorgvuldig te werk gaan.

Uit de hoorzittingen kwam een voorstel van resolutie tevoorschijn. De Vlaamse overheid heeft de resolutie van a tot z gevolgd. We hebben niet meer of niet minder gedaan. We hebben sinds die resolutie het ambitieniveau niet meer bijgesteld. Het ambitieniveau is vastgelegd op basis van de resoluties. Die houden drie activiteiten in, zoals ik al zei. Maar ook het parlement bevestigde als prioriteit het inzetten op de missie, meer bepaald op het energie-efficiënt maken van overheidsgebouwen. Het gaat niet alleen over de administratieve gebouwen in Brussel. Het is de bedoeling om die ervaring en praktijk te gebruiken voor alle mogelijke gebouwen die op een of andere manier met de overheid in contact komen. Ik kan u trouwens zeggen dat op dit moment reeds een aantal scholen en een zorginstelling als case gebruikt worden. We gaan na of het model kan werken en hoe men het praktisch, operationeel en juridisch moet aanpakken. Het is absoluut de bedoeling om het zo ruim mogelijk te doen.

We hebben een samenwerkingsovereenkomst opgesteld op basis van de missie en advies gevraagd aan de Inspectie van Financiën. De inspectie heeft daarop uitgebreid en gemotiveerd geantwoord in een nota aan de Vlaamse Regering. Die is op 19 juli al goedgekeurd en is sindsdien beschikbaar voor Jan en alleman. Er is geen enkele geheimhouding.

Ik heb het gevoel dat sommige mensen het advies een beetje verkeerd lezen. (*Opmerkingen van de heren Bart Tommelein en Lode Vereeck*)

Het risicoprofiel, mijnheer Sanctorum, gaat niet over de investeringen die het Vlaams Energiebedrijf zou doen in participaties. Het gaat over het risicoprofiel van de beleggingen die men doet met liquide middelen die men in de eerstvolgende maanden niet nodig heeft. Als we op korte termijn willen beleggen, adviseert de Inspectie van Financiën om te kiezen voor risicoloze beleggingen. Dat advies hebben we gevolgd.

Op geen enkele manier wordt daarin de opportuniteitsbeoordeling beknot die de raad van bestuur moet doen om te beslissen of hij al dan niet zal participeren, die blijft volledig.

Wat de vragen over het businessplan betreft, is het uiteraard de verantwoordelijkheid van de raden van bestuur om een businessplan op te maken. Ze hebben dat ook gedaan. Ook daarover had de Inspectie van Financiën een aantal opmerkingen. Die hebben wij overgemaakt aan de raad van bestuur, want als regering moeten wij dat businessplan niet goedkeuren, wij moeten bekijken of het overeenkomt met de missie en dat is wel degelijk het geval. Over het businessplan op zich heeft de raad van bestuur weloverwogen beslist. Het werd ondertussen ook geattesteerd door de bedrijfsrevisor. Ik ga ervan uit dat er op dat gebied voldoende kennis en ervaring in de raad van bestuur aanwezig is om het businessplan verder op te volgen en te actualiseren. Ik maak me daar op dit moment eigenlijk geen zorgen over.

Mevrouw De Knop, uiteraard is het Vlaams Energiebedrijf een privaatrechtelijke vennootschap die moet functioneren in de overheidsomgeving en een voldoende rendement moet halen. Het belangrijkste rendement bestaat eruit dat we met dit Energiebedrijf sneller de overheidsgebouwen zullen kunnen isoleren en dat we er sneller voor zullen kunnen zorgen dat de elektriciteitsfacturen van de gehele overheid dalen. Dat zal er uiteraard voor zorgen dat de middelen van de belastingbetaler beter gebruikt zullen kunnen worden: dat is het rendement dat we nastreven.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, wat eerst een concurrent moest worden voor Electrabel is finaal een isolator van overheidsbedrijven geworden. U houdt gewoon een instelling overeind die niet nodig is omdat er al andere instellingen bestaan. U houdt ze overeind omdat dit het paradepaardje van de N-VA is. En wat moet die instelling doen? Ze moet uiteindelijk meer staat creëren, jobs voor enkelingen en een paar postjes in een raad van bestuur. De waarheid is dat u iets hebt opgericht dat totaal overbodig is. Voor mij is het paradepaardje duidelijk op hol geslagen, en dat is het wat de Vlamingen moeten betalen. *(Applaus bij Open Vld en bij LDD)*

De heer Chris Janssens: Minister, wat mij nog meer verbaast dan enkele aspecten uit uw antwoord, is de nogal tamme houding van de fractievoorzitter van de N-VA, want die sluit zich nogal schaapachtig aan bij zijn collega's uit de meerderheid.

De conclusie is stilaan voor iedereen duidelijk: de N-VA is in 2009 met een snoepzak vol eisen naar de regeringsonderhandelingen getrokken, maar heeft die intussen een voor een ingeslikt. Denken we maar aan de kindpremie, aan een eigen Vlaams sociale zekerheid en zo meer. De enige politieke lolly die de N-VA nog gegund werd, is dit fameuze Vlaams Energiebedrijf en dat moest en zou het paradepaardje van de N-VA worden. Helaas blijkt in de praktijk dat dit Energiebedrijf geen enkele meerwaarde heeft.

De enige die er misschien beter van geworden is, is de N-VA zelf, want de partij heeft nu ook een politiek benoemde voorzitter van een raad van bestuur. De Vlaamse belastingbetaler wordt er helaas helemaal niet beter van, integendeel. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mijnheer Vereeck, in verband met de verslagen van de Inspectie van Financiën bij elk ontwerp van decreet, heb ik gepleit bij de minister-president, maar hij zegt dat dit tot de uitvoerende macht behoort en dat het van de minister afhangt of het advies van de Inspectie van Financiën al dan niet wordt megedeeld.

Ik stel dus voor dat u een brief richt tot de voorzitter van het parlement waardoor wij het advies kunnen opvragen vanuit het voorzitterschap, en dat u, als het dusdanig vertrouwelijk is, het vertrouwelijk komt inzien.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ik dank u daarvoor. Wij volgen meestal die weg, maar ik heb me in dezen als privépersoon gewoon beroepen op de wet van de openbaarheid van bestuur.

De voorzitter: Dat heb ik gezien. En het zal effect hebben?

De heer Lode Vereeck: Ik heb ondertussen al een aangetekend schrijven van de minister mogen ontvangen.

De voorzitter: En daar bent u fier op.

De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de tournee door Vlaanderen van minister Bourgeois om toelichting te geven bij de hervorming van het secundair onderwijs

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Voorzitter, minister, beste collega's, na de soap over de hervorming van het secundair onderwijs die we hier in juni in het parlement meemaakten, gingen de verschillende regeringspartijen van de Vlaamse Regering over tot het afkondigen van een ronde door Vlaanderen. Voor de minister van Onderwijs was dat vrij normaal, hij doet dat ook samen met zijn departement en zijn communicatiediensten.

Maar ook de N-VA, bij monde en in de persoon van viceminister-president Geert Bourgeois, gaat op ronde. Sinds een aantal maanden wordt daar met enig wenkbrauwengefrons naar uitgekeken. Dat is niet eigenaardig want de stellingen van de N-VA en van s.pa waren ten tijde van de discussie over de hervorming niet altijd gelijklopend. Gisteren is die tour van viceminister-president Bourgeois van start gegaan.

Het is blijkbaar de bedoeling om de verwarring omtrent de hervorming van het secundair onderwijs uit de wereld te helpen. Als ik de pers mag geloven, is dat niet helemaal gelukt, want verschillende deelnemers hadden nadien meer vragen dan bij het begin van de uiteenzetting.

Maar helemaal gek werd het toch wel toen een Belgabericht van de pers rolde waarin stond dat de N-VA de grootste vraagtekens heeft bij het oprichten van domeinscholen. Nu zijn die domeinscholen in de hervorming van het secundair onderwijs geen kleinigheidje. Door deze uitspraken van de viceminister-president en van de heer Kris Van Dijck zal de verwarring bij de betrokken scholen alleen maar groter zijn geworden.

Minister, treedt u in die ronde van Vlaanderen op als afgevaardigde van de Vlaamse Regering of is het een soort van verkiezingscampagne? Wat is nu het officiële standpunt van de Vlaamse Regering met betrekking tot de domeinscholen, zoals gezegd toch wel een heel belangrijk onderdeel in de hervorming van het secundair onderwijs?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Vanderpoorten, ik stel vast dat u een totaal andere vraag stelt dan deze die u mij had bezorgd. U had een vraag gesteld naar aanleiding van het verschijnen gisteren van de studie van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) over de geletterdheid bij de volwassenen en de compatibiliteit daarvan met het masterplan. Nu stelt u een totaal andere vraag. Voorzitter, de flexibiliteit is er blijkbaar. Als dat kan, zal ik ook flexibel antwoorden.

Mevrouw Vanderpoorten, het is misschien een beetje spijtig dat u er gisteren niet bij was. Ik nodig u uit. Ik ben vanavond in Gent. U kunt naar het ICC komen. Dan kunt u mijn uiteenzetting horen. Dan kunt u horen – en ook zien, want ik doe ook een presentatie – dat ik nauwgezet de inhoud van het masterplan weergeef.

Om in te gaan op uw voorzet in uw schriftelijke vraag: ik geef daar inderdaad ook de analyse van het masterplan, bijvoorbeeld met betrekking tot onze internationale score. Ik heb hier het masterplan bij mij. Daarin staat onder “Sterke prestaties van onze leerlingen”: “De goede cognitieve vorming resulteert bij internationale vergelijkingen in uitstekende prestaties van onze jongeren, ook van de minder sterk presterende. Zo blijkt uit de PISA-resultaten dat onze 15-jarigen tot de internationale top behoren voor wiskunde, wetenschappen en leesvaardigheid.”

De studie van de OESO van gisteren over de geletterdheid van volwassenen heb ik niet helemaal gelezen. Maar ik las wel de key issues. Daar wordt op een aantal punten de analyse van het masterplan zeker bevestigd. Wij scoren bovengemiddeld inzake geletterdheid en rekenkunde, er zijn problemen inzake digitale vaardigheden, en er zijn in Vlaanderen zeer grote problemen dat bevestigd nog eens een vorige OESO-studie met betrekking tot de migranten.

Ik citeer “The average literacy proficiency of foreign-language immigrants to Flanders is among the lowest across all participating countries.” Met andere woorden: de geletterdheidsprestaties van onze anderstalige migranten is bij de laagste van alle deelnemende landen. Onder andere daarom ben ik als minister van Integratie zo blij dat we in dat masterplan inzetten op Nederlands.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Minister, mijn vraag ging over de hervorming van het secundair onderwijs. De ICT-vaardigheden zijn daarvan één onderdeel. Maar het allerbelangrijkste zijn de elementen die in het masterplan naar voren komen. Daar zitten die domeinscholen in. Als ik dan gisteravond in dat Belgabericht lees dat u daarover grote twijfels hebt, kunt u het mij niet kwalijk nemen dat ik daarover vandaag een vraag stel aan de belangrijke coalitiepartner, die u toch bent, van de minister van Onderwijs.

Mijn vraag is niet beantwoord, maar zal ongetwijfeld door anderen opnieuw worden gesteld. Ik vroeg u naar uw standpunt en dat van uw partij over die domeinscholen. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Wim Van Dijck: Voorzitter, de uitlegtournee van minister Bourgeois is toch enigszins ongebruikelijk. Wij weten natuurlijk waarom hij de boer opgaat over deze onderwijshervorming, namelijk omdat de N-VA zeer goed weet dat ze iets heeft goedgekeurd dat in de verste verte geen draagvlak heeft bij de leerkrachten en de ouders. Minister Bourgeois moet nu trachten die mensen te overtuigen door exact het tegendeel te gaan zeggen wat de bevoegde minister Smet zegt. Draai of keer het zoals u wilt: dat lijkt op een gigantische operatie kiezersbedrog. Het ergste is dat het waarschijnlijk nog zal werken ook, al zullen wij ons uiterste best doen – dat beloof ik u – om die strategie te doorkruisen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Mevrouw Vanderpoorten, u vraagt natuurlijk wat u wilt, daar bent u zelf heer en meester over. (*Opmerkingen van de heer Lode Vereeck*)

Maar ik zeg toch dat ze mag vragen wat ze wilt, mijnheer Vereeck. U moet zich niet opjagen.

Het is toch wel ver gekomen als een politicus al niet meer de boer op zou mogen om zijn beleid te verkondigen.

Wat de domeinscholen betreft, staat er in het masterplan precies dat er vrijheid is. Ik citeer: “Er wordt nu geen uitsluitend gegeven over de concrete invulling van het nieuwe schoolconcept. In elk geval zal elk schoolconcept gebaseerd op de matrix (...)”. U moet het zelf maar nalezen, het staat er zeer duidelijk.

Mevrouw Vanderpoorten, als u zich ervan wil vergewissen of minister Bourgeois al dan niet het masterplan gaat verkondigen, mag u vanavond gerust met mij meerijden. Ik moet straks met de trein naar huis en rij dan met de auto naar Gent. U bent meer dan welkom. We kunnen het er in de auto nog eens grondig over hebben. (*Opmerkingen*)

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Het is spijtig dat ik vanavond niet naar Gent kan komen.

Minister, ik ga in op de vraag zoals ze gesteld is en niet op het antwoord dat u geeft. U geeft blijkbaar het antwoord op een andere vraag, maar ook over een interessant probleem.

Minister, net als u ben ik jurist. Ik citeer graag. De N-VA heeft twijfel over de domeinscholen. In de gedachteswisseling over het secundair onderwijs zegt minister Smet daarover: “Scholen kunnen vrij kiezen om domeinscholen te worden. Dat wordt nog niet opgelegd.” Het is dus komende. “Zij moeten de gelegenheid krijgen daar naartoe te groeien.” Het is dus geen keuze: met een marxistisch determinisme ziet minister Smet alle scholen opstomen in de richting van domeinscholen. “De regering heeft beslist om domein- en campusscholen aan te moedigen met voordelen die zowel in financiële stimulansen als regelluwte kunnen bestaan.” Uw coalitiepartner heeft duidelijk beslist dat het hele Vlaamse onderwijslandschap in de richting van domeinscholen moet gaan. U kunt niet ontkennen dat daarover een serieuze kortsluiting bestaat met de visie van de N-VA.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik moet mij voor vanavond verontschuldigen. Had u mij uitgenodigd, ik was graag aanwezig geweest. (*Applaus. Gelach*)

Om misverstanden te vermijden, wil ik toch even kort ons standpunt weergeven, voor het geval u daarover zou worden ondervraagd. CD&V wil alle kansen geven aan de onderwijshervorming. Dat betekent voor ons: borgen wat goed is en uiteraard snel en absoluut verbeteringen aanbrengen waar dat noodzakelijk is. Daarbij vragen wij uitdrukkelijk respect voor de vrijheid van onderwijs, ook wat betreft de CLB-keuze. Laat dat duidelijk zijn. We vinden dat er samen moet worden gewerkt aan voldoende draagvlak, zowel bij leerkrachten, ouders en schoolbesturen als bij directies.

Wij pleiten ook voor een geleidelijke invoering met voldoende subsidiariteit. Wij zijn er namelijk van overtuigd dat dat de snelste weg is om de doelstelling te bereiken.

Voorzitter, op de studiedag van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en op de studiedag over de lerarenopleiding van verleden week, hebben wij geleerd dat structuren uiteraard een grote betekenis hebben, maar dat mensen ook bijzonder belangrijk zijn.

Collega's, als we de domeinscholen kansen willen geven, zal de minister van Financiën uiteraard naar een hogere versnelling moeten schakelen. (*Applaus bij CD&V*)

Minister Geert Bourgeois: Wat de budgettaire afspraken betreft, houden we ons aan het akkoord. Er is afgesproken dat het masterplan budgettair neutraal moet zijn, mijnheer De Meyer.

Wat de vraagstelling betreft, mevrouw Vanderpoorten, wil ik nogmaals mijn verwondering uitdrukken. Dankzij de goede zorgen van de voorzitter – ik had de tekst niet bij – heb ik de essentie van uw vraag herlezen. U zegt: “We nemen kennis van de tournee. Daarbij stelt de minister blijkbaar dat het onderwijs in Vlaanderen tot de top behoort.”

Dat brengt u in tegenstelling tot de recente OESO-studie. Nu stelt u een vraag over een uitspraak van mijn goede collega Kris Van Dijck, die u citeert. Ik heb u naar waarheid gezegd dat ik op mijn tournee – ik nodig u nogmaals uit, spijtig dat twee uitstekende collega's er vanavond in het ICC te Gent niet bij kunnen zijn – nauwgezet de tekst van het masterplan heb toegelicht. Ik zal dat vanavond opnieuw doen.

Ik heb met belangstelling geluisterd naar het standpunt van CD&V. Kris Van Dijck is verontschuldigd. Hij heeft gisteravond het standpunt van de N-VA toegelicht. Als u dat standpunt wilt bediscussiëren, moet u natuurlijk op een ander forum in dialoog gaan. Ik herhaal wat ik heb gezegd: ik heb het masterplan toegelicht en er is maar één tekst van dat masterplan. Het bevat een aantal doordachte visies en oplossingen, onder andere om een antwoord te bieden op dit majeure probleem.

Mijnheer De Meyer, in uw overigens interessante opsomming hebt u bij mijn weten het majeure probleem van zeer grote achterstand bij onze migratiepopulatie niet vermeld. Dat is een van de heel grote pijnpunten in Vlaanderen. Die OESO-studie wijst dit nogmaals uit en een vorige OESO-studie over de migratie in België heeft dat ook al bevestigd. Ik ben blij dat we bij de diverse maatregelen die we nemen, in doordachte maatregelen voorzien vanaf het basisonderwijs, over de overgang van het basis- naar het secundair onderwijs in de eerste graad tot en met de vier jaar, onder andere meer lessen Nederlands, taalbadlessen voor kinderen met taalachterstand, en evenzeer bijspijkerlessen.

Wat de vorm van de scholen betreft, mijnheer De Meyer, hebben we in het masterplan gezegd dat de vrijheid van de inrichtende machten geldt. Ik zie u knikken om dat te bevestigen. Op dat vlak zijn er geen discussies.

Mijnheer Bouckaert, ik hoor u zeggen dat het gaat over marxistisch-deterministische standpunten. Ik weet niet of dat ook op u van toepassing is, mevrouw Vanderpoorten. Ik lees dat u op 1 juni 2013 hebt gezegd dat u, mevrouw Vanderpoorten, die voorstellen mee zou ondersteunen. Ik lees ook dat Alexander De Croo zegt dat er geen nood is aan de hervorming van onderwijsstructuren, dat de schotten tussen aso, tso en bso niet moeten worden neergehaald. Vervolgens hoor ik Gwendolyn Rutten zeggen dat de schotten wel moeten worden doorbroken en dat er werk moet worden gemaakt van meer technische humaniora's.

Mevrouw Vanderpoorten, u zegt dat u gaat depaneren en dat u daar allemaal constructief aan zult meewerken. In juni 2013 hoorde ik Gwendolyn Rutten zeggen dat Open Vld een eigen alternatief voor de omstreden onderwijshervorming heeft voorgesteld. Zij zet zich dus af tegen de plannen die voorliggen. Misschien kunt u eerst eens orde op zaken stellen in uw eigen huishouden. (*Applaus bij de N-VA en CD&V*)

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Viceminister-president, het is een tactiek van de Vlaamse Regering aan het worden: als ze er zelf niet meer uit geraakt, dan richt ze de pijlen op een oppositiepartij en dan gaat het over de standpunten van de oppositie. (*Applaus bij Open Vld*)

Dat is niet eerlijk en niet juist en daar gaat het ook niet over. Het ging hier over het standpunt van sp.a, dat staat tegenover het standpunt van de N-VA. Dat is niet de eerste keer. Geef het dan toe dat er meningsverschillen bestaan over dit onderwerp. Als het uw bedoeling was om meer klaarheid te scheppen in het dossier door middel van een ronde van Vlaanderen, dan had u zich beter die inspanningen getroost, want de verwarring is nooit zo groot geweest. (*Applaus bij Open Vld, het Vlaams Belang en Groen*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk de Kort tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de veiligheid van wegenwerkers bij de uitvoering van openbare werken

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, minister, vorige week van donderdag op vrijdag is op de A19 in Moorsele een wagen ingereden op wegenwerkers. Er waren drie slachtoffers bij de firma Stadsbader. We hebben gemerkt dat deze firma bijzonder zwaar was aangeslagen.

Minister, u doet een hele inhaalbeweging in openbare werken op de autosnelwegen. Bij die werken op onze autosnelwegen is er een verhoogd risico. Het is goed dat er uw afdeling voortdurend evalueert hoe een werf moet worden ingericht en welke passende maatregelen getroffen moeten worden.

Minister, ik las nu in de krant een oproep van de wegenbouwers, waar ook de Confederatie Bouw zich bij aansloot, om autosnelwegen te gaan afsluiten bij wegenwerken op de autosnelwegen. Ik zie daar een enorme impact. We zullen enorme files creëren en een nog veel groter gevaar op ons onderliggend wegennet als we dergelijke maatregelen zouden treffen. Minister, welke zijn volgens u de juiste, passende maatregelen die ten aanzien van wegenwerken kunnen worden getroffen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel voor de vraag, mijnheer de Kort.

Het is natuurlijk juist dat we de laatste jaren een enorme inhaalbeweging doen wat het werken op snelwegen betreft. We werken in veel gevallen 24 uur op 24. Er wordt ook heel veel gedaan omdat het de bedoeling is om tegen 2015 ons snelwegennetwerk opnieuw in een goede conditie te krijgen.

Er zijn twee soorten werven. De mobiele werven zijn misschien het meest risicovol omdat het werven zijn die zich verplaatsen en waarbij het moeilijker is om duurzame signalisatie te plaatsen. We hebben deze legislatuur een aantal botsabsorbeers bij gekocht om de mensen te waarschuwen dat er werken aan de gang zijn.

Wat ingrijpende werken betreft, dus de vaste werven, proberen we samen met het instituut dat de veiligheid van wegenarbeiders coördineert en ook samen met organisaties van automobielen vrachtwagenchauffeurs tot goede afspraken te komen. Je ziet, zoals op de werf die er nu is op de E17 in Oost-Vlaanderen, dat we soms middenbermen wegnemen en het verkeer proberen te geleiden over minder rijstroken.

Wat mij het meest zorgen baart, is dat ondanks alle inspanningen die worden geleverd, mensen gewoon veel te snel blijven rijden langs werven, soms met echt desastreuze gevolgen. Op 18 oktober komen we opnieuw samen met al wie onze wegenwerken mee helpt coördineren, ook met de vereniging die de veiligheid voor arbeiders op de werf coördineert. Desnoods is het nodig om systematisch bij elk groot werk langs de snelwegen een mobiele flitser te plaatsen die permanent de snelheden controleert.

De heer Dirk de Kort: Minister, het is goed dat u niet overweegt om onze autosnelwegen te gaan afsluiten wanneer er wegenwerken zijn, maar dat u samen met de geëigende instanties verder onderzoekt welke passende maatregelen kunnen worden getroffen. Het is ook goed dat we ten aanzien van de chauffeurs blijven oproepen om een passend gedrag te vertonen wanneer men wegenwerken nadert en dan niet toetert of andere bewegingen maakt, en dat ervoor wordt gezorgd dat men op een veilige manier voorbij die wegenwerken gaat. Ik kan wel begrijpen dat er bij de wegenwerkers wat onrust heerst.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Ik denk dat veel mensen het gevoel met mij delen dat we zeker niet moeten gaan naar een algemeen verbod van verkeer rond wegenwerken. Dan lijkt me à la limite de remedie zwaarder dan de kwaal.

Ik heb een aantal zinvolle opmerkingen gehoord, met name de botsabsorbeers, mobiele snelheidscamera's om de pakkans te vergoten en nog duidelijkere signalisatie. Ik denk dat je daarvoor moet gaan. Dan houd je ook een breed draagvlak.

Je hebt in Vlaanderen nu eenmaal geen 1001 mogelijkheden om verkeer om te leiden. Op die manier moeten we ervoor zorgen dat de wegenwerkers, in vaak moeilijke omstandigheden, hun werk op een veilige manier kunnen doen – een werk dat we maatschappelijk allemaal heel belangrijk vinden, namelijk onze autosnelwegen en gewestwegen opnieuw in een veilige verkeersstaat brengen.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Ik kan de reactie van de wegenbouwers wel begrijpen. Zij vragen drastische acties. De gevolgen zijn dan ook weezinwekkend.

U hebt geen cijfers genoemd, minister, maar het aantal ongevallen bij dergelijke wegenwerken blijft hoog. Het algemeen afsluiten van snelwegen is echter geen optie. Iedereen weet dat dat niet mogelijk is. Er moet wel over overlegd worden. Als er mogelijkheden zijn – en blijkbaar is dat al eens gebeurd – om een snelweg af te sluiten zonder bijkomende hinder te veroorzaken op het onderliggende wegennetwerk, moet die optie bekeken worden.

Er bestaat al een systeem van mobiele dynamische signalisatie. Dat wil zeggen dat er digitale borden langs de weg worden geplaatst, die wegenwerken aankondigen of die aangeven of er files zijn bij wegenwerken. Dat wordt af en toe toegepast, maar het is op dit moment geen uniform systeem. Ik wil ervoor pleiten om in het overleg dat u zult hebben, dat systeem van mobiele dynamische signalisatie mee op te nemen.

Minister Hilde Crevits: Dank u voor deze zinvolle opmerkingen, collega's. Het is niet mijn bedoeling om snelwegen af te sluiten bij wegenwerken. Dat is ook bijna niet haalbaar. Wij hebben in Vlaanderen verhoudingsgewijs relatief weinig snelwegen, als je de robuuste alternatieven gaat bekijken. Een snelweg afsluiten voor wegenwerken, betekent een zeer sterk verhoogd risico op het onderliggende wegennet dat je gaat gebruiken.

Wij zitten om de drie maanden samen met al wie wegenwerken helpt coördineren. Een aantal jaren geleden heb ik hier van jullie vragen gekregen waarom ik niet veel meer dan vroeger het geval was, zorgde voor extra capaciteit tijdens wegenwerken. We zijn toen in overleg gegaan met organisaties van weggebruikers en met het comité dat de veiligheid van de werknemers moet garanderen. Wij maken nu werf per werf een individuele analyse van de veiligheidsrisico's, het aantal rijstroken dat je beschikbaar kunt houden en de manier waarop de signalisatie verzekerd moet worden. Daar is ook controle op. Variabele of vaste signalisatie, dat wordt bepaald afhankelijk van het type werf. Er zijn twee inspecteurs die langs onze snelwegen rijden om te kijken of die signalisatie op een goede manier geplaatst is.

We proberen dus alle inspanningen te doen. Het enige waar nu onmiddellijk een tand kan worden bijgestoken, is: wie niet horen wil, moet voelen. Dat wil zeggen dat we bij grotere wegenwerken systematisch mobiele flitsers moeten inzetten. We hebben ze tot nu toe op achttien werven ingezet, wellicht zal dat in de toekomst op elke werf zijn.

De heer Dirk de Kort: Minister, als je 's avonds of 's nachts voorbij wegenwerken rijdt, zijn het bijna kerstbomen die daar staan – zo duidelijk is het aangegeven. Het heeft effectief ook te maken met de attitude van chauffeurs. U mag dan nog zoveel passende maatregelen treffen, het heeft heel veel te maken met de houding van de gebruikers van de autosnelweg.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de communicatie tussen Openbare Werken en de visserijsector, naar aanleiding van het storten van baggerspecie op rijke garnaalgronden voor de kust van Zeebrugge-Blankenberge

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister Crevits.

De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, vorige week kreeg ik heel even medelijden met de minister-president. Hij is verantwoordelijk voor de visserij, en onze vissers zijn momenteel grote hoeveelheden grijze garnalen aan het ophalen, zo'n tien kilometer voor de kust van

Zeebrugge en Blankenberge. In september, oktober en november, en dan weer in april en mei, worden daar inderdaad miraculeuze visvangsten genoteerd. Dat is schitterend. Iedereen blij, de vissers blij, de minister-president blij.

Tot u, minister, daar vorige week vrolijk aan kwam varen. U kieverde daar baggerspecie uit over die grijze garnalen. Die zijn nu dus nog grijzer dan ze al waren.

Is dat een zone waar baggerspecie kan worden gestort? Bijlange niet. Die zones liggen een eind verder. Toch doet u dat. Waarom dan wel? Het is een experiment, zegt u. U wilt weten of dat slib blijft liggen of wegspoelt. En u doet dat uitgerekend op de plaats waar prachtige vangsten worden gerealiseerd, en u doet dat uitgerekend op een topmoment voor onze vissers.

Na een tussenkomsst van de minister-president staakte u tot 20 oktober het storten. Uit de persberichten zou men kunnen opmaken dat iedereen daar blij mee is, ook de vissers, maar niets is minder waar. U hebt wel een goede woordvoester. De kustvissers zitten met vragen. Zij vragen zich af waartoe dat experiment zal leiden. Zal men in de toekomst daar permanent storten? Is er blijvende schade aan onze visbestanden aangericht? Hoe komt het dat uw departement blijkbaar niet weet dat daar belangrijke visgronden liggen? Is dat onkunde? Is dat onwetendheid? Of is dat onverschilligheid tegenover de kustvissers?

Mijn vraag luidt zo. De betrokken departementen hebben over de zaak blijkbaar niet gecommuniceerd. Hoe zult u ervoor zorgen dat de kustvisserij niet opnieuw het slachtoffer wordt van dergelijke praktijken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik dank u voor de mooie vraag, mijnheer Vandaele. Mijn diensten verantwoordelijk voor maritieme toegang hebben een federale vergunning voor het storten van baggerspecie in de Noordzee. Dat mag gebeuren op afgebakende plaatsen, en voor de afbakening wint men ook adviezen in.

In het goedgekeurde proefproject is de zone waarover u het hebt, als testzone aangewezen. Daar wil men nagaan wat de effecten zijn van het storten van baggerspecie. Om die zone af te bakenen, is veel overleg gepleegd. Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) bracht daarover een advies uit. De afdeling Maritieme Toegang (aMT) verrichtte onderzoek, en de federale dienst Mathematisch Model van de Noordzee (BMM) verleende een advies. Allemaal zetten zij het licht op groen voor een proefproject om na te gaan wat de effecten zijn. Een van de mogelijke effecten van het storten van bagger is verzanding voor de haven van Zeebrugge. Een ander mogelijk gevolg betreft de visbestanden.

De vergunning is afgeleverd. De zone is opgenomen in het ontwerp van het mariene plan op zee.

De Vlaamse Regering heeft een advies uitgebracht over twee items. Een: wij moeten de gevolgen voor de haven van Zeebrugge goed bestuderen. Twee: de gevolgen voor de visbestanden – garnalen zijn ook vis – moeten wij ook goed bekijken. Vooraleer wij een zone definitief als stortplaats aanduiden, moeten die gevolgen zeer goed gekend zijn. Daartoe dient het proefproject.

Tussen de diensten en ook tussen de minister-president en mijzelf heeft zich geen enkele kortsluiting voorgedaan. Hoe zou u dat ook maar durven te veronderstellen? Hij heeft me niet teruggefloten of veel commentaar gegeven.

Toen wij vaststelden dat er commotie was ontstaan, hebben wij beslist om het project op te schorten. Want er is met de garnaalvissers niet vooraf gecommuniceerd. Ik vind dat zeer erg. Men had dat moeten doen. Na de opschorting zijn wij gaan samenzitten, en kwam er een akkoord met de garnaalvissers uit de bus.

De opschorting loopt op 20 oktober ten einde; dan hernemen wij het proefproject. De resultaten zullen met de garnaalvisseren worden besproken alvorens er nog enige actie zal worden ondernomen.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, van iemand met uw familienaam mag men verwachten dat u met de garnaal bent begaan. U zegt dat u geen problemen met de minister-president hebt gehad. Toch is het goed dat hij u over de knie heeft gelegd. Velen hebben daar ongetwijfeld van gedroomd, maar om een of andere reden deinsden zij terug. Hij deed het wel, en daarom gaat mijn volle waardering naar hem. Het is belangrijk dat andere gebruikers van de Noordzee terdege rekening houden met de belangen van onze visserij. Vorige week is dat dus niet gebeurd. Ik heb nog één vraag, die leeft bij onze kustvisseren. Overweegt u nog meer experimenten met baggerspecie? Zo ja; waar en wanneer dan wel?

De voorzitter: Op voorwaarde dat ze aan de kust wonen, mogen mensen zich nu aansluiten.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, ik ben een bewoner van de kuststreek, meer bepaald van het strand van Sint-Anneke. Ik heb uit de woorden van de heer Vandaele kunnen opmaken dat we binnenkort niet enkel slibtong, maar ook slibgarnalen zullen krijgen.

Minister, alle gekheid op een stokje. Volgens mij is het belangrijk een beleidskader uit te tekenen voor wat we met onze bagger- en ruimingsspecie willen doen. We hebben de schone baggerspecie, die op ecologisch vlak nochtans heel wat schade kan aanrichten. Het door de heer Vandaele gegeven voorbeeld is hier kenmerkend voor. Die baggerspecie kan ook tot een vertroebeling van het water leiden. Hierdoor kan de kinderkamer- en kraamfunctie van sommige gebieden in ons estuarien en marien milieu in het gedrang komen.

Het was enkele jaren geleden al de bedoeling dat een strategisch uitvoeringsplan voor de bagger- en ruimingsspecie zou worden opgesteld. Dit plan zou voor eens en voor altijd een beleidskader moeten vormen dat ons vertelt wat met welke kwaliteit van bagger- en ruimingsspecie moet gebeuren. In 2005 is het openbaar onderzoek van start gegaan. De Vlaamse Regering heeft dit uitvoeringsplan of beleidskader echter nooit definitief vastgelegd.

Vorige week is aan minister Schauvliege in de commissie Leefmilieu nog een vraag om uitleg over dit onderwerp gesteld. Zij heeft toen verklaard dat de draad weer zou worden opgepikt. Ik zou dan ook willen vragen dit alsnog tot een goed einde te brengen en voor eens en voor altijd een goed beleidskader te creëren.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik woon in Izegem. Ik weet niet of dat ook al aan de kust ligt. Voor een Antwerpenaar is dat allicht wel het geval. *(Opmerkingen van de heer Wilfried Vandaele)*

Iedereen heeft natuurlijk de vrijheid vragen te stellen. Het verbod op bepaalde, vragen, zoals de actuele vraag van de heer Dewinter, is één zaak. Nu worden hier echter actuele vragen geagendeerd waarvan het antwoord op voorhand al gekend is. *(Opmerkingen)*

Ik heb zelf het een en het ander opgezocht. Ik heb zelf gevonden dat er eigenlijk al een akkoord is. Er zijn al gesprekken met de sector geweest.

Ik ben een groot liefhebber van de kaviaar van de Noordzee. Ik verdedig de belangen van onze kustvisserij al jaren. Ik zou dan ook graag een aanvullende vraag stellen. Minister, volgens u zou er vanaf 21 oktober 2013 opnieuw worden gestort en zouden er afspraken met de sector zijn gemaakt. Ik vind op uw webstek echter niet duidelijk terug wat die afspraken precies inhouden.

De voorzitter: De heer Vanden Bussche heeft het woord.

De heer Marc Vanden Bussche: Voorzitter, zoals iedereen weet, is de garnaal de kaviaar van de Noordzee. Dit is hier trouwens al aangehaald. In pralinetermen gaat het om de Irrésistible. Dit is een product waarmee we met de grootste omslachtigheid moeten omgaan. Het is een topproduct in onze Vlaamse keuken.

We delen dan ook het ongenoegen van de garnaalvissers. Uitgerekend op verzoek van de Vlaamse overheid heeft een baggerschip onaangekondigd en zonder overleg op een toplocatie voor de garnalenvangst bagger geloosd. Dit is dan nog uitgerekend in het midden van het garnaalseizoen gebeurd. We zijn al blij dat dit niet is gebeurd voor de kust van Oostduinkerke, waar de paardenvissers in blijde verwachting van hun erkenning door de UNESCO zijn.

Gelukkig zijn de baggerwerken tot 21 oktober 2013 stilgelegd. De vraag blijft waarom vooraf geen overleg met de garnaalvissers is gepleegd. Zij dreigen hiervan het slachtoffer te worden. Waarom is een proefproject dat een maand zou duren precies in het midden van het garnaalseizoen uitgevoerd? Hopelijk zullen in de toekomst degelijke afspraken worden gemaakt om dergelijke onaangename verrassingen voor de garnaalvissers in de toekomst te voorkomen. *(Applaus bij Open Vld)*

Minister Hilde Crevits: Ik vind het een beetje vreemd dat de Open Vld applaudisseert wanneer iets wordt voorgelezen waar ik twee minuten voordien al een antwoord op heb gegeven. *(Applaus bij CD&V en bij het Vlaams Belang)*

Ik zal alles nog eens herhalen. *(Opmerkingen van de heer Bart Tommelein)*

Mijnheer Tommelein, u mag voor mij ook applaudiseren. Ik vind dat zeer aangenaam.

De minister-president is trouwens net toegekomen. Iedereen moet maar naar zijn mimiek kijken. Hij heeft me niet over zijn knie gelegd. *(Rumoer. Gelach)*

Ik tracht duidelijk te zijn. Er is een federale vergunning voor de slibstorting verleend. Hoewel ik in herhaling zal vallen, zal ik alles opnieuw uitleggen. Er is toestemming voor een proefproject verleend. Gedurende een maand zal in de zone waarover de discussie nu gaat, slib worden teruggestort. Het is de bedoeling na te gaan wat nu precies de effecten zijn.

We willen bekijken of er voor de haven van Zeebrugge een verzandingspotentieel is. We willen eveneens bekijken wat het effect is op de vis daar. Garnalen werden hier de kaviaar van de Noordzee genoemd. Ik heb hier al allerlei dingen gehoord.

Vanaf 20 oktober wordt die proef van een maand hernomen. Ik heb voorlopig geen intentie om om het even waar andere proeven te laten plaatsvinden, omdat we net de effecten van die proef willen bekijken. We hebben met de rederscentrale van de garnaalvissers afgesproken dat we net met hen die effecten zouden bespreken, zodat ook zij die kennen. Het is niet zo dat we heel de garnalenzone van de Vlaamse kust gaan bevissen: het gaat over een klein stukje. Ik weet natuurlijk niet precies hoeveel garnalen er daar aan het zwemmen zijn. Die effecten worden bekeken. Daar wordt een verslag over opgemaakt.

Het is natuurlijk een paradox, maar als men de effecten van iets wil meten, dan moet men wel een proefproject doen. Dat is wat we nu aan het doen zijn en waarvoor goedkeuring wordt gegeven.

Ik roep de leden dus op daar niet te populistisch mee om te gaan. We doen dat met heel veel zorg. De enige fout die in dezen is gemaakt, en waarvoor ik me ook expliciet heb verontschuldigd bij de garnalenvissers, is dat er op voorhand wel tussen de diensten overleg is geweest, maar dat er met die vissers geen contact is opgenomen. Ik vind dat dus totaal niet oké. Dat is de schuld van mijn diensten. Ik wil dat gerust op mij nemen. Nu is er echter wel contact, en we zullen na de proef en voor we starten met hen in overleg blijven, en zeker nadien ook de resultaten met hen bekijken.

De heer Wilfried Vandaele: Mijnheer Sintobin, als parlements lid wil ik natuurlijk het antwoord van de minister horen. Daarvoor ben ik hier. Als ik volgens u enkel de kranten mag lezen, dan hoef ik hier helemaal niet te zijn. (*Opmerkingen bij het Vlaams Belang*)

Minister, onze havens zijn belangrijk, zeker die van Zeebrugge. Daarover zijn we het eens. En er is nu eenmaal baggerspecie. De visserij is echter ook belangrijk. Het is misschien een relatief kleinere sector, zeker als het gaat over kustvisserij schepen tot 300 paardenkracht, over dat kleine vlootsegment. Er zijn er nog een twintigtal in de vaart. Dat is een kleinere sector, maar toch essentieel voor onze kust. Ik vraag dan ook dat de diverse gebruikers van onze Noordzee terdege rekening zouden houden met onze vissers, alleszins meer dan vorige week is gebeurd. (*Applaus bij de N-VA en Groen*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Dirk Peeters tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nieuw voorgestelde cijfers van de Boswijzer met betrekking tot de toename van het bosareaal in Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van de heer Johan Sauwens tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nieuwe resultaten van de Boswijzer

ACTUELE VRAAG van mevrouw Tine Eerlingen tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de 8262 hectare extra bos in Vlaanderen volgens de Boswijzer

ACTUELE VRAAG van de heer Jurgen Vanlerberghe tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de nieuwe resultaten van de Boswijzer

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister, geachte leden, maandagochtend viel ik bijna van mijn stoel toen ik het bericht vernam dat er 8000 hectare aan bos bij zou zijn gevonden. Eerst kreeg ik meldingen dat het om een drukfout zou gaan. Ik heb dat gecontroleerd op de website www.deredactie.be, en het ging inderdaad over 8000 hectare. Men moet zich eens goed voorstellen wat dat betekent. Dat is de oppervlakte van de steden Leuven en Oostende. Dat is tweemaal het Zoniënwoud. Dat is 80 vierkante kilometer. Als we bedenken dat dit gebeurd zou zijn op twee jaar, dan was dat aan een tempo van meer dan 10 hectare per dag, en niemand heeft dat zien aankomen. Geen enkele burgemeester werd gealarmeerd. De kabinetten zijn niet gebeld. Aan dat tempo zou het bos in Vlaanderen zijn toegenomen. Dat is ongezien. Vlaanderen is de meest bosarme regio van Europa, op Ierland na, en plots, op twee jaar tijd, is dat helemaal veranderd en zijn we de sterkste bosgroeier van Europa geworden.

Sta me toe daaraan te twijfelen. Ik heb vanochtend nog wat contacten gehad, en ik weet ondertussen dat het nieuwe bos in Turnhout er meer dan honderd jaar staat en dat de rotonde in Kraainem ook bos is. Er zullen dus ongetwijfeld flinke fouten zitten in deze nieuwe Boswijzer.

Maar daar wil ik het nu niet over hebben. Dat is voer voor de commissie, dat is gisteren ook zo afgesproken tijdens onze werkzaamheden. In het regeerakkoord is sprake van 10.000 hectare bosuitbreiding. U hebt daar nog een klein halfjaar voor. Daarvan is volgens de voortgangsrapportage slechts 22 procent gerealiseerd. Van die 10.000 hectare is dus 2200 hectare gerealiseerd. Hoe verhouden de nieuwe cijfers van de Boswijzer zich tot de taakstelling van het regeerakkoord, die u als Vlaams minister nog steeds niet hebt gehaald?

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Minister, bossen zijn goed voor de aarde, voor de luchtkwaliteit, voor de biodiversiteit en de natuur en voor de mensen die er rust en gezonde verpozing kunnen vinden. Wij steunen het beleid van de Vlaamse Regering al meer dan twintig jaar voor een actief natuur- en milieubeleid en voor een sterk bosbeleid. In die zin waren wij dan ook blij met deze cijfers. Na nog een aantal andere positieve berichten tijdens de voorbije weken over de natuur in Vlaanderen kregen we het bericht dat er 8000 hectare bos zou zijn bijgekomen.

Zowel bij de vorige spreker als bij sommige media rijzen daarover vragen, er heerst ongeloof en zelf wantrouwen. Ik heb daar dan ook een vraag om uitleg over ingediend. Ik denk dat we meer tijd nodig hebben om de meettechniek goed te kunnen bestuderen. In het kader van deze actuele vragen zou het echter goed zijn dat er vrij snel duidelijkheid komt over de meetmethode en over de definitie van bos. Mijn fractie vindt het heel goed dat er gebruik wordt gemaakt van nieuwe technologieën om een discussie die vaak in slogans wordt gevoerd, op basis van reële cijfers en gegevens te kunnen voeren.

Minister, hoe zijn deze cijfers tot stad gekomen? Waarop zijn ze gebaseerd? Is deze technologie afdoende om in de beleidsdiscussie in het parlement en in de maatschappij gebruikt te worden?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, de voorgaande sprekers hebben de situatie al geschetst. Ook ik was heel blij dat er bos is bijgekomen, maar toch ook verrast dat het zoveel was. Het is goed dat er bijkomende grotere bosgehelen zijn, maar de vraag is daarbij waar die vandaan komen. Hoe verklaart u zo'n enorme toename in zo'n korte periode? Welk aandeel heeft de overheid daarin? Gaat het om spontane verbossing zoals u in een aantal interviews al hebt gezegd? Waar ligt die grote toename van het bosareaal?

De voorzitter: De heer Vanlerberghe heeft het woord.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister, de situatie is geschetst. Er is in twee jaar tijd meer dan 8000 hectare bos bijgekomen. Er is heel wat kritiek op de methode, die volgens sommigen enkel zou bewijzen dat in Vlaanderen bomen inderdaad ook nog groeien of dat mensen met grote tuinen al eens bomen in hun tuin plaatsen. Dat is de kritiek die door het middenveld wordt gegeven. Het is misschien wat moeilijk om daarover te discussiëren omdat de kaarten die de basis vormen voor de Boswijzer, vandaag nog niet zijn vrijgegeven.

De discussie over de methode leidt ons een beetje af van wat de echte discussie zou moeten zijn, namelijk het feit dat zowel in dit regeerakkoord als in het vorige, in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) heel duidelijk aangegeven staat dat we in Vlaanderen meer bos nodig hebben. Het gaat dan niet enkel over meer bomen in tuinen maar over effectief toegankelijke bossen. De heer Peeters heeft al verwezen naar de laatste voortgangsrapportage over het RSV. Dat was op dat vlak niet zo positief. In hectare uitgedrukt is er sprake van een achterstand van 8000 hectare bos. Mijn vraag is dan ook dezelfde als die van de heer Peeters. Hoever staan we met de uitvoering van het regeerakkoord? Hoever staan we met de realisatie van die 8000 hectare toegankelijke en publieke bossen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: De discussie over het aantal bossen in Vlaanderen is niet nieuw. De eerste discussie daarover hebben we in oktober 2009 gevoerd in de commissie Leefmilieu naar aanleiding van de Week van het Bos. Toen kwam BOS+ met de Bosbarometer. BOS+ heeft een eigen manier om het aantal verdwenen en bijgekomen bossen te meten. Elk jaar opnieuw start de discussie over de correcte cijfers.

Wat hebben we toen gedaan? In samenspraak met BOS+ en met hun medewerking, want we hebben het samen met hen gelanceerd in 2011, hebben we een nieuwe methode ontwikkeld: de Boswijzer. Daarbij nemen we een luchtfoto van de situatie in Vlaanderen. We zijn het

engagement aangegaan dat we om de twee jaar op hetzelfde moment dezelfde luchtfoto nemen, een kartering maken en kijken wat de situatie is op het veld van de bossen in Vlaanderen.

De methodiek is nog altijd exact dezelfde. Ook in 2011 was de afspraak dat het gaat over bomen die meer dan 3 meter hoog zijn en die voldoende kruinbreedte hebben, zodat ze als een bos ervaren worden. Het moet ook gaan over bossen die groter zijn dan 0,5 hectare. Mijnheer Vanlerberghe, dat heeft dus niets te maken met een boom in een tuin. Dat was de afspraak in 2011. Dezelfde methode hebben we dit jaar gehanteerd.

In 2011 was het resultaat dat Vlaanderen 177.000 hectare bos rijk was. Twee jaar later, uit dezelfde luchtfoto, met dezelfde kartering en samen met de diensten van het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) blijkt inderdaad dat er 8000 hectare meer wordt geteld in Vlaanderen. Ik kan mij voorstellen dat sommige mensen zeggen dat dat niet kan, dat er op twee jaar tijd plots 8000 hectare meer is in Vlaanderen. Maar de methode wordt consequent doorgetrokken. Ook binnen twee jaar zullen we dat doen, om bepaalde trends af te leiden.

Van waar komt dat? Het gaat inderdaad over spontane bebossing. Heel wat militaire domeinen worden veel minder intensief gebruikt. Daar is heel snel een spontane bebossing ontstaan. Het gaat ook over natte valleigebieden, die verlaten zijn door landbouw. Daar zie je nu ook de resultaten van. Er is heel veel bos bij gekomen. Het gaat ook over aanplantingen, die in de loop der jaren zijn aangebracht.

Dezelfde uitleg is gegeven in 2011. Het gebeurt nu ook twee jaar later, zoals gezegd, begin oktober, op basis van foto's die in de zomer zijn genomen, met exact dezelfde methode. In 2011 was BOS+ het eens met deze methode, maar blijkbaar hebben ze nu opeens – als het resultaat positief is – problemen met de methode.

Er wordt gezegd dat het niet klopt omdat er bepaalde grotere villaparken bij worden genomen, waar bomen staan. Die opmerking klopt natuurlijk niet, want diezelfde parken zijn ook meegenomen in 2011 en hebben niets te maken met de 8000 hectare die nu op de kaarten te zien zijn.

Zeggen dat de kaarten niet beschikbaar zijn, klopt ook niet. Het is een heel zwaar bestand. Het is niet evident om dat zomaar op een website te plaatsen. Het is wel zo dat alle organisaties vandaag samen met de diensten die kaarten hebben kunnen inkijken. Nochtans was de vraag vroeger gekomen, maar men kon zich niet vrijmaken, dus blijkbaar was het toch niet zo interessant om snel de resultaten te kunnen inkijken, maar vandaag is het gelukt.

Wil dat zeggen dat we moeten stoppen, dat het beleid daar ophoudt? Nee, wij zitten ook niet stil. Wij hebben deze legislatuur eindelijk het Boscompensatiefonds vrijgemaakt. We hebben daarmee al heel veel bosinitiatieven ondersteund, ook van de lokale besturen. We hebben er ook voor gezorgd dat het gemakkelijker is om te bebossen. De bindende adviezen komen te vervallen, je kunt gemakkelijker bossen aanplanten in Vlaanderen. Uiteraard kijken we ook veel strenger toe op eventuele ontheffingen die moeten worden verleend.

Mijnheer Peeters, u stelt heel uitdrukkelijk een vraag over het luik in het regeerakkoord dat betrekking heeft op Ruimtelijke Ordening. U zegt dat er een afbakening moet komen van 10.000 hectare bos en u vraagt hoe het daarmee staat. U weet dat de minister van Ruimtelijke Ordening daaraan heel hard aan het werken is. Hij is bezig met het afbakeningsproces van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS), waarbij het buitengebied wordt afgebakend. Het gaat om al die verschillende planningsinitiatieven om natuurgebied, bosgebied en landbouwgebied af te bakenen. Er zijn al een aantal initiatieven afgerond en er wordt hard aan verder gewerkt door minister Muylers samen met de Vlaamse Regering.

Mijnheer Vanlerberghe, u vraagt naar de stadsrandbossen. We zitten voor op schema, zoals het staat in Mina en Pact 2020. 62 procent van die initiatieven is in uitvoering, 35 van de in

totaal 56 kleinstedelijke gebieden zijn in uitvoering voor wat die stadsrandbosprojecten betreft.

Collega's, voorzitter, er is dus geen enkele reden om te twijfelen aan de methodiek die wij hebben toegepast. Het is gebeurd in samenspraak met organisaties die nu twijfelen aan de methodiek. Ik heb daar ook grote vragen bij. Het is een objectieve manier om de huidige situatie in Vlaanderen in kaart te brengen. Het is een trend, die we om de twee jaar zullen meten. Het toont aan dat je de inspanningen die de voorbije jaren gebeurd zijn in Vlaanderen ziet. Het is een positief verhaal, dat ons er nog meer toe aanzet om de initiatieven die we in deze legislatuur al hebben genomen, absoluut voort te zetten.

De heer Dirk Peeters: Minister, ik dank u voor het antwoord. Wat mij stoort is dat u deze cijfers en dit positieve nieuws gebruikt als zijnde een realisatie van uw beleid. Ik wil dat aanvechten en ontcrachten. De natuur is veerkrachtig genoeg en de spontane herbebossing – die u ook heeft vernoemd en die bekend is – is er gekomen ondanks uw beleid. Uw beleid is tot nu toe gestoeld op het volgende: we geven meer kapvergunningen dan er wordt aangeplant. De boscompensatie is opengesteld maar er is nog altijd een immense achterstand bij de compensatiedossiers. Het plan van aanpak 'zonevreemde bossen' blijft steken in de fase van de inventarisatie en bijkomende bewarende maatregelen om de waardevolste bossen in Vlaanderen – de Ferrarisbossen, van 200 tot 300 jaar – te beschermen, komen er niet. U pakt nu uit met 8000 hectare bos meer, waarvan nog zal moeten blijken – gelet op de grote foutenmarge in de kaarten, wat ongetwijfeld in de commissie nog aan bod zal komen – in welke graad ze beschermd zijn en in welke mate we die bossen zullen kunnen behouden. U gebruikt dit dossier en deze cijfers als een bliksemafleider voor het falen van uw eigen beleid.

De heer Johan Sauwens: Voorzitter, minister, Vlaanderen is heel klein, iedereen vraagt industrieterreinen, iedereen vraagt woonuitbreidingsgebieden bij. Binnenkort zullen we, naar aanleiding van de demografische evolutie, discussies hebben over waar die mensen moeten gaan wonen. Betaalbaar wonen is een constante zorg. Ook landbouw en natuur vragen gebied bij. Vlaanderen kan niet groter worden gemaakt. We zullen dit debat dus moeten voeren op basis van reële cijfers en niet met virtuele discussies op basis van getallen die achteraf niet helemaal juist blijken te zijn.

De kern van de zaak – minister, ik steun u daarin volledig – ligt bij de ruimtelijke planning en de aanpak vanuit Ruimtelijke Ordening is zeer belangrijk. Ik wil u wel zeggen dat ik, in tegenstelling met de sfeer die soms wordt gecreëerd, hulde wil brengen aan de mensen van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en uw eigen diensten omdat zij stap voor stap, dag na dag werken. De natuur in Vlaanderen is enorm beschermd: het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), de Habitatrictlijn, gewestplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen. Maar de bossen zijn onevenredig over Vlaanderen verdeeld: er zijn er veel meer in de Antwerpse en de Limburgse Kempen. In bepaalde gebieden kan men niet bouwen zonder een aantal bomen te kappen. Maar voor de waardevolle zonevreemde bossen moeten we samen zoeken naar een doortastend optreden in de loop van de volgende maanden.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, het zou zeer nuttig zijn om ook de cijfers te hebben. Er zijn nu kaarten beschikbaar, maar u zegt zelf dat er eigenlijk geen cijfers zijn van wat er door de overheid is aangeplant, wat door de lokale besturen, wat er door privépersonen wordt aangeplant, wat er spontaan bebost. Het is belangrijk om te weten in welke bestemmingszone die bossen zich bevinden. In een bos- of natuurgebied zijn de bossen natuurlijk duurzamer dan de spontane bebossing in een woongebied dat nog niet is aangesneden. Hoe duurzaam zijn de bossen die er zijn bijgekomen? Welk beleid kunt u voeren opdat ze duurzamer zouden worden?

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister, ik denk niet dat de discussie moet gaan over een boswijzer of een bosbarometer. De discussie moet erover gaan dat er, conform het regeerakkoord, verdeeld over de provincies voldoende toegankelijk kwalitatief bos is dat zijn sociale en ecologische functie kan vervullen. Dat is de echte inzet van de discussie. Daar

moeten we waakzaam over zijn, want daar zijn afspraken over gemaakt. Over die cijfers moeten we duidelijke resultaten kunnen voorleggen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, minister, de discussie over het bosareaal in Vlaanderen is niet nieuw. We hebben er in de commissie al verschillende keren over gesproken, en ook in de plenaire vergadering. Ik vraag me af waarom de collega's vandaag deze vraag komen stellen. Gisteren hebben we het er nog over gehad in de commissie, in februari hebben we het nog gehad over de methode van de berekening. Ik begrijp dus niet goed waarom de collega's hier vandaag staan, maar blijkbaar wil iedereen onmiddellijk op een persbericht ingaan. Binnen een aantal maanden zijn er natuurlijk wel verkiezingen.

In ieder geval, minister, zou ik graag weten hoeveel bos er nu daadwerkelijk bij is gekomen. U spreekt wel over 8262 hectare: is dat er werkelijk bij gekomen? In hoeverre gaat u het bos in de weilanden en op de militaire domeinen beschermen? U zegt dat daar bos bij is gekomen. In hoeverre wordt het ook erkend als bos?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, minister, ik hoop oprecht dat u gelijk hebt, maar evenals vele collega's heb ik mijn twijfels. Als het ANB, een agentschap van de Vlaamse overheid, en het AGIV benadrukken dat een correcte vergelijking helemaal niet mogelijk is, dat een vergelijking geen enkel juridisch karakter heeft, dan vraag ik u om met dat instrument grote voorzichtigheid aan de dag te leggen. BOS+ en de Bond Beter Leefmilieu staan ook verbaasd en schrijven letterlijk: "Schauvliege tovert meer dan 8000 hectare bos uit haar hoed."

Voorzitter, ik treed collega Peeters bij als hij zegt dat de Vlaamse overheid niet kan volgen inzake compensaties ten opzichte van ontbossingen. Ik neem het verslag erbij van de commissie van juni. Ik neem de cijfers van 2011: er zijn nog 1300 hectare bos te compenseren. Dat is een immense hoeveelheid.

Minister, u hebt het beloofd in de commissie in juni. Ik zou graag willen dat u de methodiek eens in detail met ons komt bespreken – zo snel mogelijk.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, mevrouw De Vroe, ik ben al sinds 2011 vragende partij om die methodiek eens tot in detail toe te lichten aan de commissie. Ik sta helemaal ter beschikking. Ik heb begrepen dat de commissie dat gisteren gepland heeft.

We hebben nergens – dat weet u allemaal zeer goed, u bent bijna allemaal lid van de commissie Leefmilieu – in Vlaanderen op geen enkel moment duidelijk zicht op de private of spontane initiatieven. We hebben alleen de cijfers van het ANB, wat zij doen van aanplant of kapping. We hebben daar een oplossing voor gezocht, we hebben de Boswijzer geïnstalleerd in 2011.

De Boswijzer kan niet liegen. Hij maakt foto's van bovenaf en doet dat twee jaar later opnieuw op exact dezelfde plaats. Op basis daarvan stellen we de toestand vast. Dat is de enige manier om op objectieve wijze het bosbestand in Vlaanderen in kaart te brengen. Private initiatieven worden ons niet altijd gemeld. Die kunnen we op geen enkele andere manier vaststellen. De officiële cijfers, mijnheer Peeters, slaan alleen op de acties van het ANB. U vergeet de private initiatieven en de spontane ontbossingen. We krijgen altijd de opmerking dat we alleen de vergunningen in aanmerking nemen. Daarom is de Boswijzer opgericht.

Ik herhaal dat de Boswijzer werd gerealiseerd in samenwerking met BOS+. Ze waren het in 2011 eens met de methodiek. Nu twee jaar later hebben ze plots vragen bij de cijfers van diezelfde methodiek. Ik vind dat bijzonder eigenaardig. Ik vraag me af hoe dat komt.

Collega's, ik heb vanmorgen in het Meerdaalwoud een wandelpad van 4,8 kilometer lang geopend voor rolstoelgebruikers, in een gebied van topnatuur. Mijnheer Vanlerberghe, we zetten in op de toegankelijkheid en kwaliteit van de natuur, dag na dag. De diensten hebben in deze legislatuur heel wat gerealiseerd. De overheid heeft heel wat initiatieven genomen om de lokale besturen te ondersteunen om extra bomen aan te planten. We hebben het Boscompensatiefonds vrijgemaakt zodat al de initiatieven ondersteund kunnen worden. We hebben ervoor gezorgd dat de vergunningen eenvoudiger kunnen worden afgeleverd om de bebossing te doen. De bindende adviezen zijn vervallen. Dat zijn allemaal belangrijke acties.

U laat uitschijnen, mijnheer Peeters, dat er deze legislatuur niets gebeurd is. Dat klopt absoluut niet. We hebben grote stappen vooruit gezet en het is goed dat we nu op een objectieve manier een wijzer hebben die trends kan aantonen, die kan aantonen wat er op twee jaar tijd is gebeurd. Ik heb op geen enkel moment gezegd – en ik daag u uit om mij te zeggen waar ik het zo zou hebben geformuleerd – dat ik er op twee jaar tijd voor gezorgd heb dat er 8000 hectare bos bij gekomen is, dat is op geen enkel moment zo aan bod gekomen. Ik heb gewoon gezegd dat op acht jaar tijd 8000 hectare volgens de Boswijzer, het effect is van jaren investeren in extra bos, van spontane bebossing die er is gekomen en van private initiatieven op het terrein. Nu doen uitschijnen dat ik zou hebben gezegd: “Hoera, wij doen het fantastisch, er is 8000 hectare bos bij”, dat klopt niet. Ik heb gewezen op een positieve trend en die sterkt me in de overtuiging dat we het beleid dat we in Vlaanderen al jaren voeren op het vlak van natuur en bos, moeten voortzetten.

De heer Dirk Peeters: Minister, u hebt maandag gezegd dat dit het resultaat is van het gevoerde beleid. Een spontane herbebossing is geen resultaat van uw beleid, maar is een bewijs van de veerkracht van de natuur. Ik evalueer uw beleid op uw vergunningen, op uw boscompensatie, op uw plan van aanpak en op uw bescherming van waardevolle bossen, en die blijven tot op heden ontbreken! (*Applaus bij Groen*)

De heer Johan Sauwens: Minister, de minister van Ruimtelijke Ordening is binnengekomen, ik herhaal dus wat ik heb gezegd. Ik meen dat het goed is dat we een tandje bij steken om de restanten natuur in Vlaanderen ook planologisch te beschermen, want ingrijpen op het moment van de bouwvergunning is niet correct, het moet gebeuren in de RUP's en in de gewestplannen.

Het is goed dat de Vlaamse Regering een trend heeft vastgesteld. Die is positief, u moet er dan ook niet beschaamd over zijn.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister, u hebt niet echt een antwoord gegeven op mijn vraag over de duurzaamheid van die bossen. Het is heel belangrijk om te weten waar ze zich bevinden en ik hoop dan ook dat we in de commissie die cijfers kunnen krijgen om te zien in welke gebieden die bossen zich bevinden. Ik hoop dat die bossen niet even snel zullen verdwijnen als ze gekomen zijn.

De heer Jurgen Vanlerberghe: Minister, in tegenstelling tot wat hier daarstraks gezegd werd, is een garnaal geen vis, maar een schaaldier. Ik hoop dat uw 8000 hectare bos straks ook effectief bos blijkt te zijn op de manier waarop we bossen nodig hebben, namelijk toegankelijk kwalitatief bos, ecologisch en sociaal van betekenis en verspreid over de vijf provincies, zodat we straks kunnen zeggen dat er in Vlaanderen voldoende bos is voor iedereen. (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Kurt De Loor tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de aanpak van misbruiken in de uitzendsector

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Voorzitter, minister, collega's, "Is dit nu de moderne arbeidsmarkt?" Die vraag stellen de Kristelijke Arbeidersjongeren (KAJ) naar aanleiding van het verzamelen van meer dan 1000 getuigenissen van jongeren die via uitzendkantoren op zoek zijn naar een job. Het is vandaag de Dag van de Uitzendkracht, en naar aanleiding daarvan voert het Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV) altijd actie ter ondersteuning van de rechten van uitzendkrachten. Naar aanleiding van die actie heeft ook het vakverbond een enquête gedaan bij meer dan 3000 uitzendkrachten.

De resultaten van het 'zwartboek interim' van de KAJ en die van het ABVV zijn gelijklopend. Ik geef u een aantal voorbeelden. Er zijn heel wat misbruiken wat fictieve vacatures betreft. Vacatures die niet bestaan of die niet meer bestaan, blijven soms dagen-, weken- of maandenlang in de etalages van uitzendkantoren hangen. Ook worden vaak meerdere jongeren, vijf à zes, opgeroepen voor één job. Wie het eerst aankomt in het bedrijf, krijgt de job. Ik hoef u niet te vertellen dat iedereen altijd met heel veel hoop naar die job uitkijkt, maar bij aankomst stellen de jongeren vast dat de job al werd toegewezen. Het zijn zaken die, naast valse en foutieve informatie die uitzicht geeft op een vast contract, echt niet kunnen. En zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan.

Minister, de erkenning van uitzendkantoren is een Vlaamse bevoegdheid en behoort tot uw bevoegdheidspakket. Welke maatregelen zult u nemen om deze misbruiken een halt toe te roepen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil eerst en vooral de context van de studie schetsen. Veertien dagen geleden was ze nog niet bekendgemaakt maar hebben we ze toch al besproken in de commissie. De heren Van den Heuvel en Rzoska stelden er toen vragen over.

De KAJ heeft duizend jongeren ondervraagd die via interim niet de job van hun leven hebben gevonden. Die mensen waren dus al teleurgesteld. Dat is een eerste belangrijke punt. Ik zie dat het vooral een aanklacht is geworden tegen de filosofie en de methode van interimarbeid. Men is tegen interimarbeid. Ik lees voor uit het zwartboek: "Om een kans te maken bij interimkantoren kan je maar beter geen vast slaappatroon nodig hebben (...), nooit weigeren, geen kinderen hebben, een auto hebben (zelfs al vind je verplaatsingen per fiets haalbaar)." Men vindt ook dat je maar beter een commercieel uiterlijk kunt hebben want alles wat enigszins afwijkt van de norm moet je achterwege laten. Je moet ook "thuis non-stop in de startblokken zitten (...), een olifanten huid hebben om alle openlijke of impliciete beledigingen te verdragen". En wat je zeker niet mag, is: een job willen die bij je profiel past, vragen stellen, en dergelijke meer.

Dit om u te zeggen dat het vooral een aanklacht is tegen interimarbeid. Ik doe daar niet aan mee, want ik geloof nog altijd dat interimarbeid voor heel veel jongeren een stap is naar een vast werk. Dat blijkt ook uit de cijfers. Ik doe er ook niet aan mee omdat ik ervan overtuigd ben dat interimarbeid vooroordelen bij werkgevers kan weghelpen door mensen gedurende enige tijd in een job te plaatsen. Ik doe er ook niet aan mee omdat het een flexibiliteitsmaatregel is voor werkgevers. Ik denk dus dat interimarbeid zijn plaats heeft.

Ik zie twee grote problemen. Het eerste zijn de stand-bycontracten. Maar arbeidscontracten zijn een federale materie. Ik was dan ook stomverbaasd toen federaal minister van Werk Monica De Coninck voor al de problemen in het zwartboek verwees naar Vlaanderen. Maar oké, dat is wat het is. Het tweede probleem zijn de fictieve vacatures die er eventueel kunnen zijn. Daarop doen wij controle. Dat is het enige punt waarnaar ik kan verwijzen. Dat is een

artikel voor de erkenning. Als wij vaststellen dat er fictieve vacatures zijn, stellen wij daarvoor een pv op.

De heer Kurt De Loor: Ik ben ongelofelijk ontgoocheld in uw antwoord omdat u hier de discussie afschuift naar een ander niveau, en ook omdat u mijn vraag, die ik bewust bij de Vlaamse bevoegdheden heb gehouden, ontwijkt. U tracht hier de getuigenissen van de KAJ in een marginaal hoekje te duwen. Minister, daar doe ik ook niet aan mee. Ik ben ongelofelijk ontgoocheld in uw antwoord.

U zegt dat we wel kunnen controleren. Dat is het nu net waarnaar ik vroeg: welke maatregelen zult u nemen? Minister, vandaar mijn bijkomende vraag: hoeveel sancties zijn er al opgelegd naar aanleiding van dergelijke controles? Als u die relateert aan de enquête van het ABVV en aan de getuigenissen van de KAJ, zal dat in een schril contrast staan of omgekeerd evenredig zijn met de aanklachten die daar worden gemaakt. (*Opmerkingen bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, collega's, wij hebben deze vraag vorige week nog in de commissie behandeld. Mijn eerste vaststelling is dat de sfeer goed is in de meerderheid. Mijnheer De Loor, als ik mij niet vergis, maakt u met uw partij ook deel uit van de meerderheid. Maar de sfeer is goed en iedereen staat achter het tewerkstellingsbeleid of de manier waarop de minister van Werk zijn dossiers aanpakt. Tot daar de vaststelling.

Minister, duizend mensen kun je niet zomaar opzijschuiven. U hebt het rapport enigszins eenzijdig gelezen, alsof die mensen niet geïnteresseerd zijn in interimarbeid. Ik denk het wel. Ik heb vandaag nog bij Federgon, dat u goed kent, de cijfers voor 2012 opgevraagd. 35 procent van de interimarbeid in Vlaanderen wordt door mensen jonger dan 25 jaar uitgeoefend.

Nu, we weten allemaal dat jeugdwerkloosheid een probleem is. De jongeren zijn het eerste slachtoffer bij een krapte op de arbeidsmarkt. Veel van die jonge mensen gebruiken interimarbeid als opstap, mogelijk zelfs naar een vaste job, hoewel dat eigenlijk slechts in een op de drie gevallen zo is en in twee op de drie niet.

De VDAB heeft er volgens mij geen zicht op wat er nadien gebeurt met de jongeren die ze begeleiden. Minister, hoe zult u ervoor zorgen dat die jongeren die aangewezen zijn op interimarbeid op een deftige manier worden begeleid?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, minister, ik wil in dezen een genuanceerd standpunt innemen. Enerzijds heb je de verwijten en beschuldigingen, gebundeld in het boek van de KAJ. Anderzijds is er bijvoorbeeld de woordvoerder van het grootste uitzendkantoor, die zegt: "Ik werk al veertien jaren in de sector. Indien uitzendkrachten als wegwerpwerknemers zouden worden behandeld, was ik niet zo lang gebleven."

Ik wil twee suggesties doen. Laat ons in de commissie Economie misschien eens een hoorzitting organiseren waarbij er minstens een tegensprekelijk debat kan worden gevoerd, waarbij enerzijds KAJ zijn boek kan voorstellen en anderzijds de uitzendsector zich kan verdedigen tegen de vele verwijten en beschuldigingen.

De tweede suggestie is te uwer attentie: wees op uw hoede, want ook de partijvoorzitters van sp.a en CD&V hebben opnieuw de messen geslepen om die in uw rug te steken.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Ja, een aantal collega's riepen het daarnet al: "De sfeer is goed."

Minister, mijnheer De Loor, er is inderdaad een zwartboek van de KAJ. Er is ook weer een gekleurde enquête van het ABVV. Herinner u de enquête van de VDAB die er is geweest

naar het buikgevoel van de mensen. Feit is dat de uitzendsector, waar op dit ogenblik 540.000 uitzendkrachten actief zijn, vandaag toch nog altijd de beste springplank is naar een echte job. Ik vind dat er een show wordt opgevoerd door de hele uitzendsector af te breken en te vragen welke maatregelen er moeten komen tegen mogelijke misbruiken. Het is een spel van een aantal vakbonden, van een aantal mensen die van mening zijn de hele uitzendsector in een slecht daglicht te moeten stellen.

Zij zijn op dit ogenblik voor heel wat jongeren het belangrijkste instroomkanaal naar een vaste job. Dat is een belangrijk gegeven waarop we moeten focussen.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Voorzitter, ik dank u. We moeten er inderdaad voor opletten dat we de hele uitzendsector niet in een slecht daglicht stellen. Er is het zwartboek van de KAJ. Anderzijds zorgen interimkantoren toch ook voor positieve ervaringen voor jongeren, voor mensen die naar de arbeidsmarkt gaan. Het is een springplank. De jongeren kunnen op die manier werkervaring opdoen.

Minister, veertien dagen geleden hebben we het er in de commissie al over gehad. U hebt daar toen al op geantwoord.

We moeten het vertrouwen in die interimkantoren blijven behouden. Uiteraard moeten we de negatieve punten aanpakken en waar mogelijk de werking optimaliseren. Minister, ik ben ervan overtuigd dat u daaraan zult werken.

Minister, er is nu die enquête. Hoeveel klachten van jongeren of wie dan ook die niet tevreden is, hebt u op basis van die enquête eigenlijk ontvangen?

Minister Philippe Muylers: Ik wil meteen antwoorden op de vraag van mevrouw Vermeiren. Dat is meteen ook een antwoord op de vraag van de heer De Loor. U vraagt hoeveel onderzoeken ik doe. Wel, mijnheer De Loor, elke klacht wordt onderzocht. Bij elke klacht zal de inspectie naar het betrokken interimkantoor trekken om na te gaan of er sprake is van een valse vacature.

Het zwartboek van de KAJ bevat getuigenissen over een periode van vier jaar. Weet u hoeveel klachten we hebben ontvangen via de KAJ? Nul. Geen enkele klacht is binnengekomen via de KAJ. Ik heb dat ook in de commissie gezegd, dus dat is geen verrassing. De belangrijkste aangifte gebeurt via klachten. Dat is de gemakkelijkste manier om te onderzoeken. Wij onderzoeken elke klacht.

Maar, mevrouw Vermeiren, ik heb dus geen klachten ontvangen. Elk jaar worden er wel een aantal processen-verbaal en overtredingen vastgesteld.

Als je bij de VDAB-vacaturebank je vacatures zelf wilt kunnen ingeven, mag men geen vaststelling kunnen doen van valse of te late vacatures, want dan ben je niet meer gerechtigd zelf je vacatures in te dienen. De maatregelen die genomen kunnen worden op het Vlaamse niveau, worden genomen. De controle gebeurt zoals die moet gebeuren. Op dat vlak doen we ons werk zoals het moet.

De heer Kurt De Loor: Minister, ik stel voor dat er ook aan mystery shopping wordt gedaan. Ik voel overduidelijk dat er weinig bereidheid is om misbruiken aan te pakken. Net daarover ging mijn actuele vraag. Vandaar mijn suggestie om samen te zitten met de inspectie en de controles op te voeren.

Ik ben er ook van overtuigd, zoals blijkt uit de enquêtes van het ABVV en de getuigenissen van de KAJ, dat uitzendkrachten meer respect verdienen en dat het geen wegwerpkrachten zijn. Het is aan de politici om mensen werkzekerheid te bieden, om hun uitzicht te bieden op werk dat hen een toekomst kan geven, waarop ze echt kunnen bouwen. Letterlijk bouwen. Ga eens met een dag- of weekcontract naar de bank. Wel, je krijgt nul op het rekest als je

daarmee een woonkrediet wil aanvragen. Vroeger betekende een job hebben, zekerheid. Voor de huidige generatie jongeren betekent een job hebben, onzekerheid.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de reactie van de Vlaamse Regering op de resultaten van het federale overleg betreffende de relance- en loonkostproblematiek en het doorschuiven van een aantal dossiers naar het Overlegcomité met de deelstaatregeringen

ACTUELE VRAAG van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de conclusies uit het federale overleg betreffende het relancebeleid

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, u hebt de nota over het competitiviteits- en tewerkstellingspact overgemaakt aan de Federale Regering. Naast een aantal elementen die tot uw bevoegdheid behoren, waren er twee grote zaken waarvan u vond dat de Federale Regering die moest oplossen. Een: een structurele lastenverlaging, naast selectieve lastenverlagingen. Twee: een aanpassing van de wet van 1996 in verband met het concurrentievermogen, laten we zeggen de loonkostenhandicap.

Aan het eerste is bijzonder weinig gedaan. Er is geen structurele loonkostenverlaging. Dat zeggen ook Voka, de Unie van Zelfstandige Ondernemers (UNIZO) en het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO). Die zijn absoluut niet tevreden en vinden dit peanuts. De loonkostenhandicap wordt verwezen naar een werkgroep. Daarover is geen eensgezindheid. Met andere woorden: u staat daar met lege handen.

Bovendien is er nog de kwestie van het al dan niet verlagen van de btw op de elektriciteit van 21 naar 6 procent. Boze tongen beweren dat u de boze geest bent die dat eigenlijk heeft tegengehouden.

Minister-president, vaststellende dat u in uw Septemberverklaring veel nadruk hebt gelegd op het concurrentiepact, met de loonkostenverlaging en het wegwerken van de loonkostenhandicap, dat door het federale niveau moet gebeuren, hebt u nul op het rekest gekregen. Wat is uw reactie op het mini-relanceplan van de Federale Regering? Wat is uw standpunt in verband met de eventuele verlaging van de btw op elektriciteit?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, vanmorgen las ik in de krant: ‘Kris Peeters is in zijn nopjes.’ Blijkbaar ging dat over de samenwerking met Nederland, die trouwens zeer goed is om economische groei te realiseren. Wat wel lukt met Nederland, lukt blijkbaar niet in eigen land, en dat is natuurlijk heel jammer.

De Vlaamse Regering en ook uzelf hebben zich zeer verregaand geëngageerd om tot een concurrentiepact te komen. Al anderhalf jaar wordt daarover gesproken. Laatst hebt u die oproep nog eens kracht bijgezet na een bezoek aan Volvo in Zweden. Sindsdien proberen we daar iets aan te doen.

En het is ook hard nodig. We weten allemaal dat de oproep om iets te doen aan de concurrentiekracht voor onze ondernemingen absoluut zeer dringend is. We hebben niet langer tijd te verliezen, om niet te zeggen dat we eigenlijk al veel te veel tijd verloren hebben.

We hebben het voorbeeld van de bedrijven die vlak over de grens naar Nederland gaan. We hebben de opmerkingen van de CEO van Volvo, we hebben het betoog van Luc Bertrand, en ga zo maar voort.

Vlaanderen heeft voorstellen gedaan en heeft zijn ideeën op tafel gelegd, maar opnieuw komt de federale overheid niet over de brug met degelijke voorstellen. De reacties zijn dan ook vernietigend, collega Van Hauthem heeft er al naar verwezen. UNIZO, VBO, Voka, de Confederatie Bouw en ga zo maar door, zijn allemaal ronduit vernietigend. Het enige wat ze zeggen is dat de loonkostenverlaging op overuren weinig is, maar u moet het volledige persbericht lezen. Voor de rest zeggen ze dat het op niets trekt, mijnheer Tommelein.

Mijn vraag is dan ook heel concreet en tweeledig. Hoe moet het nu verder, wat zijn de verdere plannen om nog iets te doen rond dat concurrentiepact? Wat laat u de CEO van Volvo weten? Is wat de Federale Regering op tafel legt volgens u voldoende om effectief iets te doen aan de concurrentiekracht van onze ondernemingen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het is juist dat ik gisteren de minister-president van Nederland heb gesproken en vanmorgen de minister-president van Noordrijn-Westfalen. Als u kijkt naar de loonkostenproblematiek, ziet u dat er in bepaalde sectoren 30 procent verschil zit tussen Antwerpen en Rotterdam, in het voordeel van Nederland voor alle duidelijkheid. De loonkosten van Noordrijn-Westfalen zitten ook onder die van Vlaanderen. Dat wil zeggen dat wij een serieus probleem hebben, nog niet sprekende over de duizenden jobs die wij moeten creëren in Limburg en de rest van Vlaanderen. Dat is de reden waarom ik samen met velen heel nadrukkelijk heb gepleit en zal blijven pleiten voor een concurrentiepact of een pact voor concurrentie en werkgelegenheid.

De Federale Regering heeft gisteren in het kader van de begroting daar ook over gesproken en maatregelen genomen voor 150 miljoen euro, als ik goed ben geïnformeerd. Als u de maatregelen die voor de zomer zijn genomen, eraan toevoegt, zit men boven de 200 miljoen euro. Als u me nu vraagt of dit het probleem van de concurrentiekracht en de loonproblematiek van Vlaanderen zal oplossen, is het antwoord: neen. Ik zit niet in de Federale Regering, voor alle duidelijkheid, hoewel sommigen menen dat ik daar als een spook tussen de stoelen actief ben, wat volstrekte nonsens is. Ik vind dit van een laag politiek niveau getuigen dat men dat wel doet, en sterker nog, dat men zegt dat ik een aantal dingen niet zou gunnen. Maar goed, daarover spreken is de moeite niet waard. Het is natuurlijk zo dat de Federale Regering een aantal dingen heeft beslist, maar die zijn onvoldoende om de problematiek van de loonkosten en de concurrentiekracht van onze Vlaamse bedrijven op te lossen.

Men heeft een aantal dingen doorverwezen naar het Overlegcomité van 6 november, waar ik wel in zit, voor alle duidelijkheid. Men gaat over het voorstel van de btw nog een aantal studies laten uitvoeren. Dat gaat dan naar het Overlegcomité. Men heeft ook gezegd dat de problematiek van de ontwrichte economieën, waarin we zeer geïnteresseerd zijn vanwege de ontwrichte economie in Limburg, wordt doorgeschoven naar het Overlegcomité. Ik blijf ervoor pleiten om dat serieus aan te pakken omdat het gaat over werkgelegenheid en het aantrekken van investeringen. Ik heb ook met Flanders Investment & Trade (F.I.T.) gesproken en wij verliezen dossiers, niet aan China of andere verre landen, maar bijvoorbeeld aan Nederland. Dat is zeer ernstig. Er moet iets gebeuren. 6 november is de nieuwe datum waarop we een aantal dingen zullen bespreken met de federale overheid.

Tot slot, omdat u het mij vraagt en ik daar achteraf niet mee geconfronteerd wil worden: dit is mijn persoonlijk standpunt. Die dingen zijn immers gisteravond of vannacht bekendgemaakt. We hebben er in de schoot van de Vlaamse Regering nog niet over kunnen spreken, mijnheer Van Hauthem. Het is mijn reactie, omdat u dat vraagt. De conclusies zijn zeer duidelijk, denk ik.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, minister-president, u hebt veel gezegd en tegelijk weinig gezegd. Ik onthoud wel dat u zegt dat het onvoldoende is en dat met wat nu op federaal niveau voorligt, de loonkostenproblematiek in Vlaanderen niet wordt opgelost.

Het is schrikbarend te moeten vaststellen dat men op federaal niveau nog aan het discussiëren is over hoe hoog die loonkosthandicap dan wel niet is, wat Johan Van Overtveldt gisteren tot de bijzonder cynische tweet verleid heeft dat als men zo verder blijft discussiëren, we op den duur nog tot de conclusie zullen komen dat we een loonkostenvoordeel hebben in plaats van een loonkostenhandicap.

Zo komen we er dus niet. De Federale Regering schuift alles voor zich uit, dat is juist. U vindt het onvoldoende, maar u schuift het ook voor u uit. Op 6 november hebben we een nieuwe kans, zegt u. Maar wat als het dan niet lukt? Zal het dan 8 november zijn, 11 november, begin december? Ik had verwacht hier toch een assertievere Vlaamse Regering te zien, een Vlaamse Regering die niet alleen meespreekt, maar ook meebeslist, die er niet bij staat en ernaar kijkt, zoals nu het geval is. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, ik dank u wél voor uw zeer duidelijke antwoord. We zitten daar absoluut op dezelfde lijn. U hebt zeer uitdrukkelijk gezegd dat de maatregelen die nu op federaal niveau voorgesteld worden, niet voldoende zijn en absoluut geen soelaas brengen voor het concurrentieprobleem van onze ondernemingen.

Ik vrees, beste collega's, dat we daar gigantisch veel waardevolle tijd mee aan het verliezen zijn. We hebben al zeer veel tijd verloren en gaan nu nog eens tijd verliezen.

Minister-president, wij steunen u in uw blijvend aandringen op dat concurrentiepact, maar net als wij bent u ervan overtuigd dat er wel sprake is van enige hoogdringendheid. We kunnen dat niet blijven uitstellen. Iedereen die geregeld met ondernemers spreekt, weet dat zij reikhalzend naar die maatregel uitkijken. We kunnen dat niet blijven voor ons uitschuiven.

We zullen zien hoe het verder verloopt, met de afspraken die u nog hebt in het Overlegcomité. In alle eerlijkheid: ons vertrouwen daarin is op een heel laag pitje komen te staan.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister-president, ik deel uw analyse. Er wordt op federaal niveau inderdaad onvoldoende werk gemaakt van een verlaging van de lasten op arbeid. Maar wat ik niet begrijp, is dat u zo met scherp durft te schieten op de Federale Regering. U spreekt met een januskop. Wie is de bevoegde minister op het federale niveau en van welke partij is die?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: We moeten alles in het juiste perspectief zien. Enkele maanden geleden heeft de minister-president het concurrentiepact op de rails gezet. Mijnheer Van Hauthem, u zegt dat de Vlaamse Regering en de minister-president niets doen, alleen maar toekijken en amper reageren. Welneen, het is deze Vlaamse Regering die enkele maanden geleden dit thema heel actueel heeft gemaakt, en daar trouwens ook in de Vlaamse begroting 2014 166 miljoen euro voor heeft uitgetrokken.

De Federale Regering doet ook wat ze kan. Ze heeft buiten wat al gepland was, een nieuw bedrag uitgetrokken. In totaal gaat het om 1,1 miljard euro. Is dat voldoende om die handicap onmiddellijk op te lossen? Neen, maar ik denk dat er stappen in de goede richting zijn gezet.

Het moet de ambitie zijn om het tempo hoger te leggen. We kijken ook uit naar wat het overleg op 6 november zal opleveren. Wij steunen natuurlijk alle maatregelen om die handicap in een sneller tempo weg te werken.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Ik heb goed geluisterd naar de minister-president. Het mocht iets meer zijn, zei hij. Ik stel vast dat er mensen met een schizofrene houding in dit parlement zitten. Als in de Septemберverklaring 1 miljard euro wordt aangekondigd over 7 jaar, dan is er wild applaus. Wordt er 45 miljoen euro aangekondigd voor materiaal en outillage voor de volgende drie jaar, dan is er wild applaus. Maar als de Federale Regering 200 miljoen euro neerlegt, boven op de al bestaande 736 miljoen euro, dan is dat totaal onvoldoende.

Ik deel uw mening, minister-president, dat dit op dit moment allemaal nog niet voldoende is om de problematiek van de hoge loonkosten op te lossen. Ik stel ook vast dat de Federale Regering een aantal dingen heeft gedaan die in de nota stonden die u bij de federale overheid hebt ingediend.

Ik lees daarin ook dat wij naar een verhoging van de export moeten, via een verlaging van de energiekosten. Hoe zullen wij met deze Vlaamse Regering die energiekosten kunnen verlagen?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister-president, collega's, het federale akkoord is wat het is. Uw partijgenoot, minister Geens, heeft gezegd dat ook hij blij is met elke gebaarde muis. Ook wij zijn blij met elke euro die men vindt om een relance te bewerkstelligen. Het had van ons meer mogen zijn, en daarom hebben wij een concreet voorstel op tafel gelegd. U zei zelf dat het wordt onderzocht. Wij laten het alleszins op tafel liggen.

Ik vind het vooral belangrijk dat de komende dagen en weken, in de aanloop naar 6 november, de verschillende overheden van dit land onderzoeken hoe die vele miljoenen euro zo synergetisch mogelijk kunnen worden aangewend, in plaats van elkaar de zwartepiet door te geven. Dat geld moet volgens ons dienen om bij prioriteit diegenen die het hardst zijn getroffen – de laaggeschoolde jongeren – met Vlaamse middelen aan de slag te krijgen. Ik heb dat in dit debat nog niet gehoord.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Voorzitter, minister-president, collega's, ik denk dat wij allemaal kunnen rekenen. Als een van de laatste ondernemers in de politiek wil ik toch stellen dat wij de eerlijkheid moeten opbrengen om te zeggen dat een echte loonkostenverlaging maar kan worden doorgevoerd wanneer de verschillende overheden, elk op hun niveau, fundamentele besparingen op hun uitgaven doorvoeren. Men kan niet toveren. Zonder fundamentele besparingen bij de overheid kan men geen loonkostenverlaging doorvoeren. Zoals de vorige sprekers zeg ik dan dat elk niveau iets moet doen. Vlaanderen kan besparen op de overtollige provincies. Op federaal niveau kunnen de werkloosheidsuitkeringen in de tijd worden beperkt. Er zijn voldoende mogelijkheden. Maar nogmaals: zonder fundamentele besparingen bij de overheid kan men geen loonkostenverlaging doorvoeren. Lastenverschuivingen, zoals de truc van sp.a met de btw en de zogenaamde terugverdieneffecten, hebben geen zin. Wat zin heeft, zijn fundamentele besparingen, en dat betekent de loonkosten verlagen.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik stel vast dat meerderheid én oppositie het eens zijn om te stellen dat wij een ambitieus concurrentie- en werkgelegenheidspact nodig hebben. Er zijn inspanningen op verschillende niveaus gebeurd, maar een definitieve oplossing is er nog niet.

Zelf ben ik een pleitbezorger van een concurrentie- en werkgelegenheidspact dat over een aantal jaren wordt gespreid en waarvoor een duidelijke visie wordt ontwikkeld. Daarbij moet ervoor worden gezorgd dat de lonen niet verder ontsporen. Men kan immers de loonkosten verlagen, maar als langs de andere kant niet in mechanismen wordt voorzien om de lonen te matigen – de wet van 1996 – dan dreigen er problemen te ontstaan.

Natuurlijk wordt er overlegd. Op 6 november overleggen de ministers-presidenten, de betrokken ministers en de premier. Mijnheer Van Hauthem, ik kan mij bij de Federale Regering niet opdringen en eisen dat men mij binnenlaat. Ik denk dat het Overlegcomité de juiste plaats is om daarover te discussiëren. Er zijn trouwens een aantal zaken in verband met het federale niveau die men op die bijeenkomst van het Overlegcomité zal behandelen.

U vraagt wat wij zullen ondernemen als er op 6 november niets uit de bus komt. Wij zullen er alles aan doen om belangrijke zaken in dat concurrentie- en werkgelegenheidspact te krijgen. Vlaanderen beschikt over 166 miljoen euro. Wij zullen dus vrij snel dat geld besteden aan maatregelen waarvan de Vlaamse Regering denkt dat die een bijdrage zullen leveren aan de concurrentiepositie van onze bedrijven.

Mijnheer Tommelein, wat de energiekosten betreft, gaat het vooral over de energiekosten van bedrijven. De energiekosten van de burgers liggen me na aan het hart, want dat betreft de koopkracht, en dat is ook een belangrijk element. Maar wij kunnen niet de energiekosten van onze ondernemingen verminderen en tegelijk de koopkracht verhogen. Voor beide is iets te zeggen, maar wij mogen de focus niet uit het oog verliezen.

Mijnheer Van Malderen, er zijn voorstellen om de concurrentiekracht van onze ondernemingen te verbeteren. De jeugdwerkloosheid is ook mijn zorg. De maatregelen zijn door de Nationale Bank onderzocht op hun efficiëntie ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid.

De vraag is hoe we dit met elkaar kunnen verbinden. Daarna moeten we dit verder met de Federale Regering bespreken.

Mijnheer Sabbe, ik weet dat u de provincies wilt afschaffen. Dat voorstel is niet nieuw. Daar zouden we natuurlijk de concurrentiekracht de komende maanden niet mee verbeteren. Er moet in Vlaanderen een interne staats hervorming verder worden uitgevoerd. Dat is de richting die we verder uitgaan.

Mijnheer Sanctorum, ik ga ervan uit dat u een retorische vraag hebt gesteld en dat ik hier niet dieper op hoeft in te gaan. Het gaat me er niet om zwartepieten door te spelen. Het gaat hier om een zeer ernstig probleem. Het betreft de werkgelegenheid van mensen en de aantrekking van investeringen. We moeten dit op een zorgzame wijze verder bekijken. We mogen geen politieke spelletjes spelen. We moeten in Vlaanderen doen wat we kunnen doen. Op 6 november moeten we constructieve voorstellen formuleren. Ik zal er, samen met de andere leden van de Vlaamse Regering, alles aan doen om dit tot stand te brengen.

Mijnheer Van Hauthem, ik ga ervan uit dat u me nadien opnieuw een actuele vraag over deze problematiek zult stellen.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, ik zal dat absoluut doen. Ik ben toch wat ontgoocheld. Het beeld dat blijft hangen, is niet nieuw. De Vlaamse Regering doet voorstellen over zaken waarvoor ze niet bevoegd is en na de zesde staats hervorming trouwens ook niet zal zijn. Ze staat erbij en ze kijkt ernaar. Dat is iets heel anders dan assertief zijn.

Die vaststelling moet voor u trouwens bijzonder pijnlijk zijn. In uw Septemberverklaring hebt u gesteld dat het concurrentiepact essentieel is en dat de deelstaten de Federale Regering voorstellen zullen voorleggen. De Federale Regering zal dan maatregelen treffen die op de voorstellen van de deelstaten zijn geënt. Dat is volgens u de copernicaanse omwenteling in de praktijk.

We hebben dat nu gezien. Als dat de copernicaanse omwenteling in de praktijk is, weet ik het niet meer. U bent nog steeds afhankelijk van de federale overheid. Dat is precies het omgekeerde van de copernicaanse omwenteling, die er nu niet is, die er na de zesde staats hervorming niet zal zijn en die er, als ik de politieke evolutie wat volg, na de volgende verkiezingen, zelfs met de N-VA, ook niet zal komen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Matthias Diependaele: Mijnheer Tommelein, ik ben het er natuurlijk volledig mee eens dat elke overheid haar verantwoordelijkheid moet nemen. In dit geval zien we echter dat de federale overheid er niet in slaagt haar verantwoordelijkheid te nemen.

Ik heb zeer goed naar alle sprekers geluisterd. Ik zou het nog eens moeten nalezen, maar volgens mij is iedereen het erover eens dat het te weinig is. (*Opmerkingen van de heer Bart Tommelein*)

Het Vlaams Parlement, dat Vlaanderen volledig vertegenwoordigt, is het er unaniem over eens dat de federale maatregelen niet volstaan. (*Rumoer*)

Iemand moet me dan toch eens uitleggen waarom we er niet in slagen dat aan de overkant van de straat uit te leggen. (*Rumoer. Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de sanering en herbesteding van de site van Ford Genk

De voorzitter: Het antwoord wordt gegeven door minister-president Peeters.

De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, het is met een week vertraging dat ik mijn actuele vraag mag stellen. Ik ben natuurlijk erg blij dat ik als oppositielid de actuele vraag mag stellen die ik wil stellen. Dat is natuurlijk het echte Festival van de Politiek. Dat vindt hier gewoon plaats zonder bijkomende kosten. We vieren hier bijna een festival van de democratie.

Ik heb van minister Schauvliege vernomen dat er een probleem is met de verontreiniging van de site van Ford Genk. Dat wisten we al. Bovendien is er blijkbaar ook een probleem met de brandveiligheid van enkele van de hallen op de site. Dat is nieuw. De situatie is volgens minister Schauvliege dermate ernstig dat enkele hallen zullen moeten worden gesloopt.

Minister-president, wat is de visie van de Vlaamse Regering op die site van Ford Genk nu precies? Indien u die visie wilt verduidelijken, zou ik daar nog een tweede vraag aan willen koppelen. Welke maatregelen zult nu nog voor 31 december 2014 nemen om ervoor te zorgen dat we daar vanaf 1 januari 2015 nieuwe industriële activiteiten kunnen ontplooiën?

Dat laatste punt baart me wat zorgen. We weten dat een aantal hallen zullen moeten worden gesloopt. Indien we nu niets doen en blijven stilzitten, zou het wel eens kunnen dat we in 2015 met de sloop, de sanering en eventuele nieuwe herbestedingsplannen heel wat tijd zullen verliezen. Welke tussentijdse maatregelen wilt u voor 1 januari 2015 nemen om tijdig klaar te zijn voor de doorstart van de site?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, geachte leden, ik heb gisteren contact gehad met Stephen Odell, de CEO van Ford Europa, met de uitdrukkelijke vraag om in dit dossier toch enige vooruitgang te boeken. Maanden geleden heb ik met de heer Odell afgesproken geen juridische procedures op te starten voor de verwerving van deze gronden, maar dit in der minne op te lossen. Dat is al een tijdje geleden en de zaken gaan niet vooruit, dus heb ik hem gisteren duidelijk laten weten dat, indien hij er nog altijd van overtuigd is dat dit in der minne moet worden geregeld, er binnenkort toch een aantal stappen vooruit moeten worden gezet. Hij antwoordde er nog altijd van overtuigd te zijn dat Ford in dezen geen juridische procedures hoeft te voeren, omdat we dan jaren bezig zijn.

Het is natuurlijk zo dat daar nog altijd activiteiten plaatsgrijpen, en dat men zegt tot het einde van die activiteiten die gronden en gebouwen daarvoor nodig te hebben.

Ik heb u al gezegd dat de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) de opdracht heeft gekregen, in overeenstemming met het Bodemsaneringsdecreet, om te bekijken welke verontreinigingen er nu al zijn, en daarvoor ook een bodemsaneringsproject op te maken. Dat loopt allemaal verder.

Het is zo dat wij natuurlijk in eerste instantie geïnteresseerd zijn in de terreinen. Bepaalde gebouwen zijn verouderd. De toekomst ervan is zeer onzeker. Ze zouden niet langer kunnen worden gebruikt. Andere gebouwen komen daar wel voor in aanmerking. Dat sluit enigszins aan bij uw vraag over de brandveiligheid. Die is in eerste instantie een probleem van de lokale overheden. Volgens de burgemeester voldoen de huidige gebouwen voor het huidige gebruik, maar zouden voor nieuwe vergunningen belangrijke aanpassingen nodig zijn. Dat is de informatie die ik heb gekregen.

We zullen de volgende dagen en weken wat intensiever overleg plegen daarover. Vorige week heb ik in de commissie ook duidelijk laten verstaan dat we onze advocaten verder de opdracht hebben gegeven de vorderingen voor te bereiden voor de terugbetaling van de subsidies die we aan Ford hebben gegeven.

De conclusie is dat dit dossier verder moet worden aangepakt. We hopen in dit dossier, samen met Ford, op een onderhandelde oplossing in der minne, waarbij we die gronden kunnen verwerven. Er zijn problemen qua sanering. Er is het probleem van die vorderingen. Er zijn problemen met die gebouwen, en in het bijzonder wat de brandveiligheid betreft. Hopelijk hebben we tegen het einde van dit jaar duidelijkheid over wat die onderhandelde oplossing inhoudt. Is dat niet mogelijk, dan zullen we daaruit een aantal conclusies moeten trekken.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, u schuift natuurlijk ook de beslissing door naar het einde van dit jaar. Ik ga er dan ook van uit dat er voor het einde van dit jaar geen maatregelen zullen worden genomen om de Fordsite klaar te maken vóór 1 januari 2015. Wat me eigenlijk ook niet duidelijk is, is wie er nu aan het stuur zit. U zegt zelf dat de Vlaamse Regering de gronden wil verwerven. U hebt zich uitdrukkelijk gekant tegen het verder commercialiseren van de site door Ford. Ik heb ook een antwoord gekregen waarin u stelt dat de OVAM geïnteresseerd is om eventueel de gronden te verwerven. Bovendien is het me ook niet duidelijk wie precies welke visie aan het ontwikkelen is. Wordt die visie ontwikkeld door de Vlaamse Regering? Zal die werkgroep in het kader van het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) een visie ontwikkelen? Gaat die in de richting van relatief grote industriële activiteiten? Wordt dat een kmo-zone? Wie zit er nu eigenlijk aan het stuur om een nieuwe visie op die site te ontwikkelen?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, ik wil in eerste instantie de vraag van de heer Vereeck onderschrijven. Het lijkt me heel belangrijk dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt over wat er met die site gaat gebeuren, wie die gronden zal verwerven en dergelijke meer. Die site, een heel grote oppervlakte op het Genkse grondgebied, zal immers uiteraard ook bij de relance van Limburg en de banencreatie in Limburg een heel belangrijke plaats gaan innemen.

Daarnaast wil ik u een bijkomende vraag stellen. Uw partijvoorzitter, Wouter Beke, heeft onlangs tijdens een debat in Limburg gezegd dat er vanuit de Europese Commissie extra financiële middelen zouden komen, bovenop wat eerder al was toegezegd. Kunt u dat bevestigen, minister-president? Kunt u meer duidelijkheid geven over die extra financiële middelen die vanuit Europa naar Limburg zouden komen voor de uitwerking van het Limburgplan?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Minister-president, u moet proberen te gaan naar een onderhandelde oplossing. U moet boven alles vermijden om in een juridisch geding of een gerechtelijke procedure te worden gevangen. U moet dat wel altijd als optie openhouden maar dan bent u voor jaren vertrokken en daar zitten de Limburgse gemeenschap en de mensen uit Genk zeker niet op te wachten. U moet overtuigd zijn van uw sterke punten, maar vooral proberen om juridische procedures te vermijden. Verder moet u Ford nog eens wijzen op hun verpletterende verantwoordelijkheid, ook wat de woordbreuk uit het verleden betreft, en hen erop wijzen hoe ze positief kunnen bijdragen aan een nieuwe economische activiteit in de provincie Limburg.

De voorzitter: Mevrouw Quintens heeft het woord.

Mevrouw Joke Quintens: Mijnheer Vereeck, we mogen niet de boodschap uitsturen dat elk appartementsgebouw in Vlaanderen dat in de jaren 60 is gebouwd, brandonveilig zou zijn want dan zouden heel wat mensen vanaf vandaag dakloos zijn. Volgens de huidige normen kunnen we deze fabriek inderdaad niet brandveilig noemen, maar we kunnen wel voor 100 procent bevestigen dat er geen gevaar is voor het personeel en dat de gebouwen voldoen aan de veiligheidsnormen waaraan ze moeten voldoen om daar op een veilige manier te kunnen werken.

Minister-president, ik heb de vraag over de bestemming van de Ford-terreinen ook al in de commissie gesteld. We zullen keuzes moeten maken voor die nieuwe activiteiten. Om de juiste keuzes te kunnen maken, zal het heel belangrijk zijn dat deze terreinen in publieke handen blijven – ik laat nog even in het midden of het dan gaat over de stad Genk of over Vlaanderen. Minister-president, ik weet dat een onderhandelde oplossing de beste oplossing is, maar we zullen toch een goede strategie moeten ontwikkelen om die terreinen in publieke handen te houden.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Vereeck, u vraagt wie er aan het stuur zit. U moet daarbij een onderscheid maken tussen het verwerven van de terreinen en de ontwikkeling van die terreinen. We zitten nu in de fase waarbij wordt nagegaan wie de terreinen kan verwerven. Vraag is ook hoe dat zal gebeuren. Als we onze vordering uit het Hermesfonds moeten laten schieten om die terreinen te verwerven, dan komt daar grond voor in de plaats. Dat heb ik in de commissie al gezegd.

Wanneer het gaat over de effectieve ontwikkeling moet zeker de stad Genk daarbij worden betrokken. Op dit moment heeft de Vlaamse Regering heel duidelijk aan Ford Genk laten verstaan dat zij die gronden wil verwerven tegen een symbolische waarde. Genk wil die terreinen echter zelf vermarkten. Daar zal de discussie de volgende dagen en weken over gaan.

Mijnheer Janssens, ik ben niet overal waar er wordt gesproken over dit dossier. U weet dat wij van Europa 66,5 miljoen euro extra hebben gekregen. Wanneer wij bijkomende Europese middelen krijgen, dan zullen we die zeker inzetten. Had mijn voorzitter van CD&V het over de steunkaarten of ging het over andere nog lopende discussies waarbij ook Limburg nog extra middelen kan krijgen? Dat kan ik van hieruit niet zeggen. Alle extra middelen die we vanuit Europa naar Limburg kunnen halen, zullen we inzetten.

Mijnheer Keulen, u hebt terecht gezegd dat oplossingen waarover is onderhandeld de beste zijn. U hebt ook verwezen naar Antwerpen. We hebben daar lessen uit getrokken. Een bedrijf kan ook zeggen dat het geen liquide middelen en grond nodig heeft maar gelukkig heeft Ford die houding op dit moment niet. Stephen Odell, een zeer correct man tot nu toe, in wie ik het volste vertrouwen heb, vindt dat we daar vooruitgang moeten boeken.

Ik denk dat dat wel de goede richting uitgaat, maar ik zal, net zoals u, pas gerust zijn als we die gronden hebben verworven. Dan begint de tweede operatie: hoe gaan we die gronden

ontwikkelen? Dat kan gebeuren in het kader van het SALK, met alle betrokkenen. We kunnen dan afspraken maken over wie effectief de ontwikkeling van die terreinen op zich neemt.

De heer Lode Vereeck: Mevrouw Quintens, uw opmerking is terecht. Die gebouwen staan natuurlijk niet op instorten en er dreigt niet onmiddellijk gevaar voor de werknemers. Wel heb ik een officieel antwoord gekregen van minister Schauvliege dat die gebouwen naar huidige normen niet meer brandveilig zijn en dat ze zullen moeten worden gesloopt. De reden dat ik dat onder de aandacht breng van het parlement en de publieke opinie is: als die gebouwen moeten worden gesloopt, verliezen we heel wat tijd voor er nieuwe gebouwen staan. Kunnen we nog voor 1 januari 2015 een deel van de gebouwen slopen en een deel van de site heropbouwen? Als we een snelle doorstart willen, moeten we weten dat die hallen niet zomaar beschikbaar zijn op 1 januari 2015, want er moet een deel worden gesloopt.

Minister-president, dank u voor uw duidelijke antwoord over de verwerving van de gronden. Ik doe een oproep om de visieontwikkeling voor die site te bespoedigen, want het is belangrijk om snel met een duidelijk plan te komen voor die site. Stel dat we dat plan al op het einde van 2013 zouden hebben, dan kunnen nu al bepaalde acties worden ondernomen om bepaalde deelgronden te saneren, bepaalde hallen te slopen en misschien zelfs bepaalde procedures te starten voor de herbestemming en voor RUP's. Misschien is dat ook een opdracht voor het SALK-directiecomité, om met een werkgroep zeer snel die visie te ontwikkelen. Dank u wel. (*Applaus bij LDD*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het vertrek van de lowcostvliegtuigmaatschappij Pegasus van Brussels Airport naar Charleroi en de subsidiëpolitiek van de Waalse overheid inzake luchthavens

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Minister-president, collega's, maandag titelde Le Soir: "Zaventem-Charleroi: c'est la guerre. Une compagnie low-cost va quitter l'aéroport de Bruxelles pour celui de Charleroi, une étincelle qui met le feu aux poudres."

Het is dus zo dat Pegasus, de lowcostmaatschappij van Turkije, Brussels Airport verlaat voor Charleroi. Er is een zeer scherpe reactie van Brussels Airport, die zeggen dat ze steeds meer activiteiten zien verplaatsen naar Charleroi, dat nu al 6 miljoen passagiers heeft, tegenover 15 miljoen in Zaventem. Zaventem ligt nu onder de 70 procent voor de passagiers. Er stelt zich een probleem, omdat Charleroi sterke subsidies heeft, die zijn opgelopen tot meer dan 30 miljoen euro. Het gaat om 11 tot 16 euro per passagier. Er is duidelijk een probleem van deloyale concurrentie.

De minister van Mobiliteit in Wallonië, André Antoine, zegt dat er klachten zijn geweest van Brussels Airport bij de Europese Commissie, maar die zijn totaal onontvankelijk bevonden, dus er is geen probleem van deloyale concurrentie. Hij wijt heel de stemmingmakerij aan de flamingante milieus. Hij zegt dat hij niet begrijpt wat die milieus bedoelen. Er is een rapport geweest op 29 maart 2012 van de Vlaamse Luchtvaartcommissie over die concurrentiepositie, maar ik moet vaststellen dat er bijzonder weinig maatregelen zijn genomen naar aanleiding van dat rapport en heel die discussie over de deloyale concurrentie.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ten eerste is het natuurlijk aan de private luchtvaartcommissie om de plaats uit te kiezen waar die wil opereren. Als die Zaventem

verlaat met negatieve effecten voor jobverlies, is dat een spijtige zaak, maar elk bedrijf mag zich vestigen waar het denkt zich te moeten vestigen, zeker in Europa.

Maar die concurrentie moet natuurlijk eerlijk zijn. Wanneer er een deloyale concurrentie is, door subsidies en andere, wordt er niet met gelijke wapens gestreden.

Er is een klacht ingediend bij de Europese Commissie. Mijn informatie is dat de uitspraak van dit onderzoek wordt verwacht tegen de zomer van 2014. De klacht is dus nog niet volledig geseponneerd – waar sommigen misschien van dromen – maar de Europese Commissie is het verder aan het onderzoeken. Wij hebben vertrouwen in de Europese Commissie, die het onderzoek naar de subsidiepolitiek voert.

Wij hebben begrepen dat de Europese Commissie nieuwe richtlijnen voor staatssteun aan luchthavens heeft opgemaakt waarin duidelijk is opgenomen dat luchthavens met meer dan vijf miljoen passagiers geen enkele staatssteun meer mogen krijgen. De Vlaamse administratie en ikzelf hebben dit positief onthaald en vinden dit een terechte aanpak.

U weet zeer goed dat de luchthaven van Zaventem belangrijk is voor de Vlaamse economie. Wij roepen iedereen op om deze belangrijke luchthaven en economische poort te verdedigen. Wij hebben dat zelf met de Vlaamse Regering met het STRategisch Actieplan voor Reconversie en Tewerkstelling in de luchthavenregio (START) en andere projecten gedaan en we zullen dat blijven doen. Zeker wanneer zou blijken dat er deloyale concurrentie is, is dit een positie waar we het niet mee eens zijn maar waarover de Europese Commissie tegen de zomer van 2014 duidelijke uitspraken zou doen.

De heer Eric Van Rompuy: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord, dat in tegenspraak is met wat onze vriend, de minister ‘Wallon Antoine’ zegt. “Zaventem, qui avait déposé plainte à la Commission, a été débouté sur toute la ligne. S’il y a un nouveau dossier ouvert, c’est sur base d’un poisson d’avril organisé par les medias.” Uw informatie versterkt me in mijn overtuiging dat er nog altijd een procedure lopende is.

Men verwacht dat tegen 2025 de tewerkstelling in de luchthaven van Zaventem zou verdubbelen, van 20.000 naar 40.000. Het is dus een enorme groeipool. Maar wat ik het laatste anderhalf jaar moet vaststellen, is dat het vrachtvervoer daalt, dat het passagiersverkeer ook niet de verwachte vlucht neemt en dat er rond de luchthaven heel wat bedrijfsgebouwen leeg staan. De toegevoegde waarde van de luchthaven vertaalt zich dus eigenlijk niet in werkgelegenheid in de regio. Voor een deel heeft het ook te maken met het feit dat er zich onvoldoende nieuwe activiteiten in de regio van de luchthaven ontplooiën. Het is dus belangrijk om dat probleem aan te pakken.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, het is niet de eerste keer dat we een debat voeren over de al dan niet deloyale concurrentie van de luchthaven van Charleroi, die gesubsidieerd wordt – al dan niet geoorloofd – door het Waalse Gewest voor ongeveer 30 miljoen euro. Op de duur komen we in een ‘drôle de guerre’ terecht. Ik vind het toch eigenaardig dat de minister van het Waalse Gewest nu zegt dat de klacht bij de Europese Commissie van de baan is, terwijl u ons komt zeggen dat er volgens uw informatie een uitspraak zal volgen in de zomer van 2014. Een mens stelt zich toch vragen wanneer twee ministers, van weliswaar twee verschillende regeringen, iets anders zeggen: de ene dat het van de baan is en de andere dat het niet van de baan is. (*Opmerkingen*)

Moeten we Peeters geloven? Dan zullen we Peeters geloven. Het wordt hallucinant. Minister-president, ik verwijs naar een nieuwe Europese regelgeving die nog strenger gaat zijn, maar alles valt en staat natuurlijk met: wat is staatssteun?

Minister-president, de luchthaven van Zaventem valt niet onder onze bevoegdheid, maar u investeert ook in de ontwikkeling van Zaventem. Waarom heeft de Vlaamse Regering zelf geen klacht ingediend bij de Europese Commissie? Is dat niet mogelijk? Is dat nog wenselijk?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Minister-president, we hebben in de commissie al meermaals de concurrentiepositie van de luchthaven besproken. U weet dat ik daar heel bezorgd om ben. Wat mij betreft, is er inderdaad sprake van oneerlijke concurrentie door de subsidiëring van de luchthaven van Charleroi.

In mei hebt u in de commissie nog bevestigd dat er sprake is van grote druk en dat Europa zich snel moet uitspreken over de klacht die werd ingediend. Dat zal pas volgend jaar in de zomer gebeuren. Welke bijkomende maatregelen zult u nu nemen om de economische belangen en de concurrentiepositie van de luchthaven van Zaventem te bevorderen?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, het is nog even wachten op het resultaat van het onderzoek van de Europese Commissie. Het duurt langer dan ik had gehoopt. De zomer van 2014 is nog een tijdje. Positief is dat er een nieuw richtlijn komt om die staatsteun af te bouwen, zeker voor luchthavens met meer dan 5 miljoen passagiers. Ook daarop moeten we nog even wachten.

Ik heb dezelfde vraag. Welke andere mogelijkheden ziet u om de concurrentiepositie van de luchthaven van Zaventem nog te verbeteren? Lang stilzitten is nefast. Welke extra maatregelen ziet u?

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Ik heb ook het interview met minister Antoine gelezen. Het is een staaltje van sibillijns taalgebruik. Hij speelt echt op de woorden. Het is interessant om de termen goed te ontleden.

Het klopt dat het Waalse Gewest de luchthaven van Charleroi niet subsidieert. Hij beweert het Waalse Gewest een openbare dienst betaalt. Die bestaat uit de brandweer en de veiligheid van de reizigers. We moeten de discussie over de Europese regels in dat licht zien. Het gaat niet over rechtstreekse subsidies.

Hij zegt open en bloot dat Zaventem dat ook maar moet doen, de brandweer en de veiligheid laten betalen door een of andere overheid. We moeten de zaken duidelijk scheiden. Als we Charleroi verwijten dat ze ons lowbudgetmaatschappijen afsnoepen, dan gaat dat niet via rechtstreekse subsidies. Het is veel geraffineerder. Misschien kan Vlaanderen ook openbare diensten verlenen aan de nationale luchthaven.

Minister-president Kris Peeters: Er is een klacht ingediend bij de Europese Commissie. Die zal haar beslag kennen in de zomer van 2014. We zouden liever hebben dat dat vroeger gebeurt. Ik heb ervaring in andere dossiers. De Europese Commissie bekijkt de zaken grondig. Ik heb genoteerd dat u allemaal halsreikend uitziet naar de beslissing. Ik doe dat ook. Het heeft weinig zin om nu nog bijkomende klachten neer te leggen. Het onderzoek loopt.

Mijnheer Van Der Taelen, als Europa zegt dat we op andere manieren hetzelfde doel kunnen bereiken, moeten we daar eens over nadenken.

De klacht is zeer duidelijk. De discussie ook. Iedereen is vrij om te spreken, mijnheer Van Hauthem. Als een minister van een andere regering een uitspraak doet, kan ik hem dat moeilijk verbieden. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem)*

Natuurlijk, hij mag dat zeggen, u mag dat ook zeggen. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem)*

Mijn informatie is de juiste. U kunt zich misschien ook richten naar de Europese Commissie. U zult daar wellicht hetzelfde antwoord krijgen als mijn diensten die daarnaar geïnformeerd hebben.

Mevrouw De Vroe, we hebben al zware investeringen gedaan voor de ontsluiting van de luchthaven van Zaventem. Denk aan het Diaboloproject. De nationale luchthaven valt een beetje tussen twee stoelen. We moeten dat nog eens bekijken. Die nationale luchthaven is voor Vlaanderen zeer belangrijk. Sommigen beseffen dat onvoldoende of bejegenen de andere luchthavens beter. Zaventem is nochtans een economische motor, niet alleen voor Vlaanderen, maar voor heel België.

We doen vanuit Vlaanderen al heel veel voor de nationale luchthaven, zo veel dat sommigen zeggen dat het eigenlijk al een Vlaamse luchthaven geworden is in plaats van een nationale.

We moeten dit verder opvolgen vanuit Vlaanderen. We weten heel goed dat de luchthaven van Zaventem voor Vlaanderen een belangrijke economische poort is en dat we die alle kansen moeten geven om zich verder te ontwikkelen.

De heer Eric Van Rompuy: Minister-president, ik dank u voor die laatste woorden, maar we hebben de laatste 15 jaar natuurlijk het failliet van Sabena gehad en daarna de discussie over DHL – u hebt die ook meegemaakt. Het aantal nachtvluchten is teruggevallen van 25.000 naar 12.000. Iedereen juicht dat toe, maar het heeft natuurlijk ook effecten op de werkgelegenheid. We staan nu voor een periode met nog steeds 15 miljoen passagiers, maar in 2000 zaten we nog aan 22 miljoen passagiers. We zien nu een verschuiving van de passagiers in de richting van Brussels South.

U zei dat het een belangrijke tewerkstellingspool is, niet alleen de luchthaven zelf, maar ook het gebied errond. Ik ben mee verantwoordelijk voor de regio Zaventem qua ruimtelijke ordening, milieuvergunningen, bouwvergunningen enzovoort. We hadden gehoopt dat de dynamiek die we hadden in de jaren 90, zou terugkomen, maar er is natuurlijk ook de economische crisis met directe gevolgen. Het is belangrijk dat we vanuit de Vlaamse Regering de dynamiek van Zaventem in het oog houden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Verfaillie tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het overleg met de gewesten betreffende een mogelijk verbod op biggencastratie

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Voorzitter, minister-president, collega's, federaal minister Onkelinx heeft op 4 oktober, op Werelddierendag, beslist dat de onverdoofde castratie van biggen na een overgangperiode definitief zal worden verboden vanaf 2018.

Minister-president, u bent op Vlaams niveau bevoegd voor landbouw. De federale minister moet vooraleer ze dienaangaande een beslissing neemt, het advies van de gewesten inwinnen. Heeft federaal minister Onkelinx u om advies gevraagd?

Ik wil ook laten weten, minister-president, collega's, dat hierover in de commissie al heel wat vragen werden gesteld. We zijn daarover in discussie gegaan met elkaar. Uw administratie en uzelf hebben met het ketenoverleg, dus de producenten en alle betrokken sectoren, overleg gepleegd over de vraag hoe aan dit probleem een oplossing kan worden geboden. Heeft federaal minister Onkelinx daarmee rekening gehouden? Bent u hiervan op de hoogte? Wat is de stand van zaken momenteel?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, dames en heren, voor sommigen is het misschien een verrassing, maar ik heb me al een tijdje beziggehouden met de castratie van

biggen. Het is duidelijk dat federaal minister Onkelinx in gang is geschoten, wat haar siert. Waarschijnlijk doet ze dat omdat zij het einde van de bevoegdheid Dierenwelzijn in aantocht ziet komen en nog snel iets wil doen waarmee ze de geschiedenis in kan gaan.

Er is dus geen overleg over gepleegd. Federaal minister Onkelinx heeft ons hier niet over geraadpleegd.

We hebben, zoals de heer Verfaillie terecht opmerkt, het hierover gehad in de commissie Landbouw en mijn administratie en ikzelf hebben al heel wat acties ondernomen om dit probleem op te lossen. Ik wil daar even kort een overzicht van geven.

Voor alle duidelijkheid: de Europese dierenwelzijnswetgeving laat toe dat in de eerste levensweek van de biggen een castratiehandeling wordt uitgevoerd, maar de Europese koepelorganisaties in de agrov voedings- en landbouwsector hebben een engagement aangegaan om de chirurgische castratie te bannen vanaf 1 januari 2018.

Wij hebben zelf in juli 2012 een brief geschreven naar de voorzitter van het ketenoverleg om een stappenplan uit te werken om de chirurgische castratie ook daadwerkelijk te doen stoppen vanaf januari 2018.

Er is op onze vraag een principeakkoord afgesloten om dat ook effectief te doen. Dat gebeurde met een indrukwekkend aantal organisaties: de drie landbouworganisaties Boerenbond, het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) en de Fédération Wallonne de l'Agriculture (FWA), maar ook organisaties zoals de Beroepsvereniging van de Mengvoederfabrikanten (BEMEF), de Federatie Voedingsindustrie (Fevia), het Borgstellingsfonds (BF), Comeos en nog vele andere. Er zijn nog een aantal knelpunten. Wij hebben een werkgroep in het leven geroepen om die knelpunten aan te pakken. Als u erop aandringt, kan ik u zeggen om welke knelpunten het gaat.

Wij hebben al heel wat acties ondernomen, allemaal in het kader van het dierenwelzijn en van de bevoegdheid die wij binnenkort zullen krijgen en die, wat mij betreft, bij Landbouw hoort.

Minister Onkelinx heeft nu een besluit, een ontwerp-KB, genomen waarover niet is overlegd en dat 2018 als datum voorziet. Al het werk en de moeizame stappen die wij hebben gezet om dat probleem op te lossen worden door dit ontwerp-KB niet gerespecteerd.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, als ik goed ingelicht ben in verband met landbouwmateries, moet minister Onkelinx uw advies inwinnen. Eigenlijk kunt u stellen dat zij dienaangaande een onwettelijke beslissing heeft genomen. Ik weet niet of dat KB al ondertekend is. Ik heb daar geen zicht op. Ik heb in de media vernomen dat ze dit zou ondertekenen, of toch minstens dat ze dit heeft beloofd aan een of andere organisatie. Minister-president, het is tijd dat u de Federale Regering aanmaant om voor alle bevoegdheden die na de implementatie van de staatshervorming naar de deelstaten verhuizen, het voorzichtigheidsprincipe te hanteren, net zoals schepencolleges, wanneer zij na de verkiezingen in lopende zaken zitten, ook geen ingrijpende beslissingen meer nemen die een impact hebben op de volgende bestuursperiode. *(Opmerkingen bij Open Vld)*

Men heeft beslist dat dierenwelzijn een regionale bevoegdheid wordt. Het kan niet de bedoeling zijn dat de bevoegde federale minister nog vlug beslissingen neemt met implicaties op het Vlaamse beleid.

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Minister-president, wij hebben dit in de commissie al vaak besproken en ik begrijp ook uit uw toelichting dat er zowel binnen de keten als door de verschillende landbouworganisaties al een stappenplan is vooropgesteld om tegen 2018 te komen tot een volledige stopzetting van de chirurgische castratie. Eigenlijk zie ik niet in dat dit een probleem zou zijn. Er moeten natuurlijk nog een aantal knelpunten worden

overwonnen. Maar we hebben nog een dikke vier jaar de tijd om daar verder werk van te maken. Wat is uw visie hierop? Welk advies gaat u geven aan minister Onkelinx?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister-president, het is bijna letterlijk pijnlijk om vast te stellen dat er heel wat alternatieven zijn voor biggencastratie zonder verdooving, maar dat het nog altijd op grote schaal gebeurt. Ik denk aan de immunocastratie, en er bestaat zelfs een vaccin.

Minister-president, net zoals mevrouw Eerlingen zou ik willen dat u kleur bekent. Federaal minister Onkelinx wil die beslissing nemen, maar er is inderdaad een akkoord nodig van de gewesten. Mijn vraag is heel eenvoudig: gaat u akkoord met die beslissing of gaat u die blokkeren?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, ik wil eerst een aantal punten duidelijk maken voor de collega's die dit dossier niet kennen. Men wijst de sector altijd met de vinger, maar biggencastratie komt er op vraag van de consumenten. Minister Onkelinx is duidelijk in verkiezingsmodus. Zij heeft inderdaad nog geen advies gevraagd. Zij kondigt maar aan, terwijl ze zich de afgelopen jaren niet heeft beziggehouden met dit dossier. Wij daarentegen zijn er al van in de periode van minister-president Letermee mee bezig in de commissie. Minister-president, ik ben blij dat u en passant – maar blijkbaar heeft niemand dat gehoord – nog eens hebt gezegd dat dierenwelzijn wel degelijk bij de commissie Landbouw hoort.

Ik wil ook de heer Verfaillie bijtreden wat andere initiatieven betreft. Plots, op het einde van de legislatuur, wordt het dierenwelzijn voor minister Onkelinx belangrijk. De federale overheid is nu ook al bezig met het dossier van de nertsenkwekerij. Ik zou niet graag hebben dat er daar beslissingen worden genomen zonder dat dit hier werd besproken.

De voorzitter: Mevrouw Robeys heeft het woord.

Mevrouw Els Robeys: Dierenwelzijn is tot nader orde nog steeds een federale bevoegdheid. De discussie waar die bevoegdheid op Vlaams niveau dan precies zal terechtkomen, zal nog wel worden gevoerd.

Minister-president, de discussie over het onverdoofd castreren van biggen wordt al heel lang gevoerd. Uiteindelijk is het positief dat we daar nu op alle niveaus werk van willen maken. Ik begrijp niet zo goed waarom u geen positief advies zou geven.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, als mij niet om advies wordt gevraagd, kan ik het ook niet geven. Ik zal niet vooruitlopen op de zaak, maar ik hoop dat de oppositie ook heeft vastgesteld dat wij al een tijdje bezig zijn met dit dossier. Ook al is het niet meteen onze bevoegdheid, toch hebben wij dit dossier aangepakt. Wanneer we bijna aan het einde zijn, met veel overleg enzovoort, is het gemakkelijk om een ontwerp van KB te nemen. Ik zal daar eerst kennis van nemen en dan bepalen wat mijn advies is. Er zijn nog altijd een aantal knelpunten.

De heer Sintobin heeft gelijk. Mijnheer Sanctorum, ik weet niet of u als consument geen probleem hebt met de berengeur? Het is natuurlijk zo dat dit een probleem is van de consument. Daar houdt men uiteraard rekening mee. Er zijn ook acties geweest om de consument ervan te overtuigen om zich daarover te zetten.

Ik weet zeer goed waar we zelf mee bezig zijn en wat de problemen zijn. Wanneer mij om advies wordt gevraagd, zal ik dat advies formuleren. Als mij niet om advies wordt gevraagd, zullen we bekijken welke acties we verder ondernemen.

De heer Jan Verfaillie: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Mijn vraag was vooral ingegeven door het feit dat de federale minister communiceert vooraleer ze effectief

advies heeft ingewonnen bij de deelstaten enerzijds en anderzijds dat zij nog snel-snel beslissingen neemt in beleidsdomeinen waarin wij zoveel meer expertise hebben dan het federale niveau. Bovendien wordt dierenwelzijn na de volgende Vlaamse verkiezingen een regionale bevoegdheid.

Ik heb ook akte genomen van de doelstellingen van de diverse politieke partijen hier aanwezig. Ik dank u. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland – 2204 (2013-2014) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Bart Van Malderen bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, ik vraag de spoedbehandeling omdat vandaag dertig actievoerders nog steeds in een Russische cel zitten op beschuldiging van piraterij. Dat is een inbreuk waarvoor zij vijftien jaar cel riskeren. Wij vragen bij hoofdruddingendheid dat ook de Vlaamse Regering bij haar contacten, eventueel met de Russische overheid, hierover een standpunt zou innemen.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, los van de inhoud – die komt wellicht straks –, vragen wij ons af waar de hoogdringendheid voor nodig is. Wij vragen de verzending naar de commissie.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Dan stemmen wij bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, wordt verzocht op te staan.

De tegenproef.

De heer Reekmans onthoudt zich dus.

Het voorstel tot spoedbehandeling is aangenomen. Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck

en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland.

De bespreking is geopend.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, collega's, op 18 september 2013 beklommen twee actievoerders van de bekende milieuoorganisatie Greenpeace een olieboorplatform ten zuidwesten van Nova Zembla. Ze wilden aandacht vragen voor de bedreiging en de risico's die gepaard gaan met nieuwe olie-exploitatie in de noordelijke wateren. Ze deden dat op hun traditionele manier, enkel gewapend met een spandoek en klimtouwen. Niettemin werden ze nogal hardhandig van het boorplatform afgehaald. Dat ging zelfs gepaard met het afschieten van een aantal waarschuwingsschoten.

Een dag later, op 19 september, werden Russische kustwachters via een helikopter aan boord van de Arctic Sunrise gedropt. Dit schip bevond zich in internationale wateren, maar dat belette niet dat het naar de haven van Moermansk werd gesleept, waar de bemanning vijf dagen gevangen werd gehouden zonder enig contact met de buitenwereld. Dit is in tegenstrijd met het maritiem recht. Verschillende experts hebben ook verklaard dat die Russische actie geen enkele wettelijke basis had.

Het verhaal is echter nog niet gedaan. Het is ondertussen genoegzaam bekend dat dertig bemanningsleden, waarvan een aantal activisten, maar ook een videograaf en een fotograaf, onder verdenking van piraterij zijn gesteld, waardoor hun voorhechtenis met twee maanden werd verlengd. Op piraterij staat een gevangenisstraf van vijftien jaar. De meeste waarnemers noemen dit compleet buiten proportie met de actie die ze ondernamen.

Als indieners van dit voorstel van resolutie vragen we dat het Vlaams Parlement zijn bezorgdheid zou uiten over de buitenproportionele manier van optreden tegen geweldloze actievoerders, inzonderheid over de tenlastelegging van piraterij ten aanzien van 28 Greenpeaceactivisten en 2 freelance journalisten. We vragen ook om aan te dringen op een onvoorwaardelijke invrijheidstelling van die 30 mensen, en de onmiddellijke vrijgave van het betrokken schip, de Arctic Sunrise. We vragen ook dat deze zaak op de agenda zou worden gezet van alle bilaterale contacten die de Vlaamse Regering heeft met Rusland zolang die mensen niet op vrije voeten zijn gesteld.

Iedereen heeft de kans om dit voorstel van resolutie te lezen. Als u straks op het stemknopje drukt, wees u er dan van bewust dat nogal wat mensen in dit parlement een verleden hebben als actievoerder, of het nu gaat over sociale of ecologische strijd, studentenstrijd of taalstrijd voor mijn part. Heel wat mensen hebben een achtergrond waar ze al eens de grenzen van de wettelijkheid hebben opgezocht. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Voor sommige acties heb ik volop sympathie, voor andere minder. Met sommige acties ben ik het helemaal niet eens, maar zolang ik de kans heb, zal ik ervoor vechten dat u, mijnheer Van Hauthem, ook de kans hebt om die acties te voeren in een democratie. Als de mogelijkheden van vreedzaam actievoeren worden bedreigd, dan heeft dit parlement de morele plicht om daar iets aan te doen, of dat nu in het binnenland of in het buitenland is. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Mijnheer Van Malderen, op het einde van uw uiteenzetting ging ik bijna mijn zakdoek bovenhalen van ontroering. In onze partij zitten inderdaad nogal wat activisten, niet alleen uit het verleden, maar ook nu. Ik heb nog nooit een voorstel van resolutie gezien in verband met de soms eigenaardige behandeling van die activisten in het verleden.

Dit is natuurlijk sympathiek. Rusland heeft nu eenmaal een rechtsorde en men kan zich daar vragen bij stellen. Ik vind dat ook. Wat men daar doet, is overdreven. Dat is een feit. Maar om daarover hier nu op een drafje een voorstel van resolutie te laten stemmen ... Dan heb ik altijd de neiging om dat eens te lezen. Ik lees onder andere dat er zowaar "(...)" moet worden aangedrongen op de onvoorwaardelijke invrijheidstelling van de activisten "(...)" – hoe je dat zult doen, weet ik niet – "(...)" van de in voorhechtenis zittende bemanningsleden en de onmiddellijke vrijgave van het Greenpeaceschip Sunrise."

Wat mij stoort, mijnheer Van Malderen, is de selectieve verontwaardiging. Weet u, onze fractie heeft hier op 20 juni een voorstel van resolutie ingediend in verband met de schending van de mensenrechten in Turkije door de Turkse regering. Dan ging het niet om een aantal mensen die een grap hebben uitgehaald en die daarvoor in voorhechtenis zitten en waarvan we hopen dat ze vlug vrijgelaten worden, daar gaat het niet om. Neen, het ging toen om het neerslaan door de Turkse overheid van vreedzame betogers, met duizenden gewonden en meer dan vijf doden! We vroegen dit parlement om zijn mening daarover te laten kennen. Dit parlement, behalve mijn fractie, heeft het niet nodig geacht om hierover bij de vraag tot spoedbehandeling, voorzitter, zelfs maar het woord te nemen. De spoedbehandeling is toen verworpen en het voorstel van resolutie over die toestand in Turkije is zelfs nog niet op de agenda van commissie Buitenlands Beleid gezet. (*Opmerkingen van de heer Matthias Diependaele*)

Dat is geen probleem, maar toen was er blijkbaar geen spoed bij gebaat. Toen ging het over duizenden gewonden en meer dan vijf doden. Het repressieapparaat van de Turkse overheid draagt blijkbaar iets minder uw aandacht weg dan een paar Greenpeace-activisten die een boorplatform hebben beklommen. Het is vanwege die selectieve verontwaardiging, excuseer mijnheer Van Malderen, dat wij dit voorstel van resolutie niet zullen goedkeuren. We zullen dat dus niet doen! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, u hebt het heel goed gezien. Ik ben bij de stemming daarnet niet toevallig blijven zitten. Ik ben bewust blijven zitten vanwege het feit dat de hoogdringendheid hier soms heel dubbelzinnig wordt gebruikt. De hoogdringendheid wordt door de meerderheidspartijen gebruikt om kampvuurdecreten aan te passen als de kampen al bezig zijn en dergelijke meer. Dan is het nog bric-à-brac wat er wordt ingediend bij hoogdringendheid.

Vandaag ligt er een voorstel van resolutie op tafel. Mijnheer Van Malderen, inhoudelijk kan ik me er nog grotendeels in vinden, maar de hoogdringendheid vind ik zeer bijzonder. Ik citeer een zin: "De actievoerders wilden aandacht vragen voor de bedreiging en de risico's van nieuwe olieboringen in de ruwe Arctische wateren."

Collega's van de meerderheid en de oppositie, herinner u een initiatief van collega Sanctorum en mezelf van juli 2011, waarbij we in de cafetaria de hoogdringendheid gevraagd hadden over een voorstel van resolutie over boringen door Arcelor Mittal in de Noordpool en in Arctische wateren. We hebben toen de hoogdringendheid gevraagd en niet gekregen. Die is doorgestuurd naar de commissie. Op dat ogenblik, aan de vooravond dat Arcelor Mittal begon te boren, konden we als parlement een statement maken. Uiteindelijk is de vis verdronken in de commissie en is inderdaad de Canadese ambassadeur uitgenodigd op een hoorzitting, maar ik wacht nog altijd op de stemming, twee jaar later. We zijn bijna twee jaar later, en ik wacht nog altijd op de stemming van dat voorstel van resolutie dat toen door meerderheid en oppositie is ingediend, maar waarvan de hoogdringendheid is geweigerd. Uiteindelijk is de vis verdronken in de commissie en is er zelfs nog geen stemming geweest. Het is dan misschien een initiatief van de oppositie, dat wordt dan niet genomen. Maar het voorstel van resolutie ten aanzien van Canada was zeer belangrijk. Ondertussen is Arcelor Mittal volop bezig, en we hebben geen enkel standpunt ingenomen.

Dan vandaag de hoogdringendheid inroepen over eenzelfde thema maar waar er bedreigingen zijn geuit ten aanzien van actievoerders? Collega's, dat is wegen met twee maten en twee gewichten. Dat is de reden waarom ik me heb onthouden over de hoogdringendheid. Nogmaals, ik ga niet in op het inhoudelijke. Ik zeg alleen dat hier twee jaar geleden een voorstel van resolutie heeft gelegen waarbij het Vlaams Parlement een statement wou maken. De meerderheidspartijen hebben toen de hoogdringendheid afgeblokt. Vandaag, twee jaar later, is er nog steeds geen stemming geweest in de commissie

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik sluit me aan bij de toelichting die de heer Van Malderen heeft gegeven. Ik ga ook niet in op de hoogdringendheid, dat is een ander debat. Ik wil wel een ding rechtzetten. Ik wil duidelijk stellen dat dit voorstel van resolutie geen uitspraak doet over het al dan niet boren naar olie in Arctisch gebied. Daar gaat het niet over.

Dit voorstel van resolutie gaat over twee zaken. Dat is eerst en vooral het recht op vreedzaam protest. Ik ben daar absoluut voorstander van, waar het ook om gaat. Of dat nu gebeurt op de manier zoals Greenpeace dat doet of zoals de heer Van Rompuy dat doet met een T-shirt van De Gordel, dat maakt niet veel uit, je hebt het recht om dat te doen. Dat is wat hier verdedigd wordt.

Daarnaast gaat het ook over het feit dat Rusland hier zijn internationale verplichtingen inzake de voorhechtenis schendt. Het is trouwens niet de eerste keer dat Rusland door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens met de meest strenge bewoordingen – maar het Hof heeft dan ook geen andere instrumenten – wordt veroordeeld. En daar gaat dit voorstel van resolutie over. Laat dat zeer duidelijk zijn.

De heer Peter Reekmans: Mijnheer Diependaele, ik heb ook niet gezegd dat het ene met het andere te maken heeft. Het ging mij over het principe van de hoogdringendheid. Wie kan hier wel gebruik maken van de hoogdringendheid en wie niet? Wanneer wordt die toegepast en wanneer niet?

Alle partijen, op het Vlaams Belang na, hebben dat voorstel van resolutie over de ontginning door ArcelorMittal toen ondertekend. We zijn nu twee jaar later, en de vis is verdrongen in de commissie. Het was een initiatief dat van de oppositie kwam, en dat wordt dan verdrongen in de commissie. Nu is er een initiatief van de meerderheid, en dat moet wel bij hoogdringendheid naar de plenaire vergadering en kan niet naar de commissie.

Dit parlement heeft 124 volksvertegenwoordigers, die dezelfde rechten en plichten moeten hebben bij het toepassen van de hoogdringendheid. Daar gaat het mij over. Ik heb het niet over de inhoud van dit voorstel van resolutie. Ik ben er ook tegen dat mensen bedreigd worden en dergelijke meer.

De voorzitter: Mijnheer Reekmans, over de hoogdringendheid wordt beslist door het parlement. Ik heb vastgesteld dat zes van de zeven partijen akkoord gingen met de hoogdringendheid. En dus wordt het hoogdringend behandeld.

De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Ik wil even reageren ten aanzien van het Vlaams Belang. Er zijn in dit parlement al zeer veel resoluties gepasseerd – toch de voorbije vier jaar, de periode die ik heb meegemaakt. Er zijn heel wat resoluties gepasseerd over het buitenproportionele geweld door andere overheden. U kunt misschien zeggen dat een bepaalde resolutie niet meteen geagendeerd werd, maar ik denk dat er meer resoluties wel gepasseerd zijn dan niet. *(Opmerkingen)*

De boodschap van deze tekst is zeer duidelijk. Mensen die geëngageerd zijn, die aan vreedzaam protest doen, die actie voeren, of het nu milieuactivisten of activisten van een andere aard zijn, zijn geen piraten. Journalisten zijn ook geen piraten. Dat is de geest van

deze tekst. Ik vind het moedig dat we vanuit Vlaanderen ten aanzien van de Russische overheid deze boodschap willen brengen.

Het beste punt dat je kunt maken ten aanzien van de hoogdringendheid is dat die mensen momenteel in Rusland in de gevangenis zitten. De boodschap kan dus niet snel genoeg overgemaakt worden aan de Russische overheid dat wij daar als Vlaanderen niet mee akkoord gaan en dat internationale regels worden geschonden.

Mocht u oprecht verontwaardigd zijn, mijnheer Van Hauthem, dan zou u niet tegen dit voorstel van resolutie stemmen.

De heer Joris Van Hauthem: Ja, mijnheer Sanctorum, activisten zijn geen misdadigers. Er moet nog een rechtsgang komen. En ik vind het ook onnozel wat de Russische overheid doet. Maar ik wil nog twee dingen zeggen.

Er is een tijd geweest dat activisten op een schip van Greenpeace niet in de gevangenis werden gestopt, maar werden vermoord. Het Greenpeaceschip Rainbow Warrior is getorpedeerd door de Franse geheime dienst, op bevel van de socialistische president van de Franse republiek. Dat is nog wel wat anders dan twee mensen die een platform opklauteren en die eventjes in de gevangenis zitten. Toen heb ik in dit parlement ook niets zien passeren, hoor.

Ik ben het met u eens dat activisten geen misdadigers zijn, maar ik blijf erbij: dit is een selectieve verontwaardiging. Turkije is in dit Vlaams Parlement minder aandacht waard dan wat nu gebeurt met die Greenpeace-activisten. Dat is selectieve verontwaardiging.

Wij hebben als partij geen lessen te ontvangen van andere partijen inzake vrije meningsuiting. Het is gemakkelijk om hier resoluties goed te keuren over persvrijheid en vrije meningsuiting – en hoe verder in de wereld, hoe liever – maar hier ondertussen wetten aan te passen en zelfs te verkrachten, om ons als partij in het verleden monddood te proberen maken. Dat is veel erger. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

■

AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPSSENATOR

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Van Malderen bij motie van orde een voorstel gedaan tot aanvulling van de agenda met de aanwijzing van een gemeenschapssenator.

De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, namens mijn fractie draag ik graag de heer Jan Roegiers voor als gemeenschapssenator.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

Is het parlement het eens met dat voorstel tot aanvulling van de agenda?

Dan stel ik voor dat de aanwijzing van een gemeenschapssenator onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

■

AANWIJZING VAN EEN GEMEENSCHAPSSENATOR

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de aanwijzing van een gemeenschapssenator ter vervanging van de heer Ludo Sannen, ontslagnemend.

Bij brief van 8 oktober 2013 deelt de griffier van de Senaat ons mee dat de vacante zetel voor gemeenschapssenator overeenkomstig artikel 211 van het Kieswetboek is toegekend aan de sp.a-fractie.

De sp.a-fractie heeft mij een lijst gezonden waarop zij de heer Jan Roegiers aanwijst tot gemeenschapssenator. De lijst is ondertekend door de meerderheid van de leden van de sp.a-fractie.

Vraagt iemand hieromtrent het woord? (*Neen*)

Dan verklaar ik de heer Jan Roegiers aangewezen tot gemeenschapssenator.

Ik zal de door de sp.a-fractie ondertekende voordrachtlijst aan de griffier van de Senaat betekenen. (*Applaus*)

Ik wens de heer Roegiers alle succes als gemeenschapssenator.

■

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Bart Van Malderen, Koen Van den Heuvel, Matthias Diependaele, Bart Tommelein, Lode Vereeck en Hermes Sanctorum betreffende de aanklacht voor piraterij tegen geweldloze actievoerders in Rusland – 2204 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

- 87 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 74 leden hebben ja geantwoord;
- 10 leden hebben neen geantwoord;
- 3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 16 oktober 2013 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.10 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Kathleen Deckx, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Bart De Wever, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Lies Jans, Chris Janssens, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Dirk Peeters, Lydia Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Peter Reekmans, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Luckas Van Der Taelen, Marc Van de Vijver, Wim Van Dijk, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Jurgen Vanlerberghe, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Johan Deckmyn, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Marcel Logist, Kris Van Dijk: ambtsverplichtingen;

Frank Creyelman, Paul Delva, Jo De Ro, Ward Kennes, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Roegiers, Karim Van Overmeire, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Veli Yüksel: door het Vlaams Parlement toegestane zending;

Felix Strackx: familieverbindingen;

Yamila Idrissi: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Erik Arckens, Vera Jans, Patrick Janssens, Dirk Van Mechelen, Gerda Van Steenberge

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseeel, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceysens, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Bart De Wever, Kathleen Deckx, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Michèle Hostekint, Lies Jans, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Dirk Peeters, Jan Peumans, Sabine Poleyn, Joke Quintens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes

Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

NEEN-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Filip Dewinter, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Stefaan Sintobin, Erik Tack, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Wim Wienen

ONTHOUDINGEN:

Boudewijn Bouckaert, Patricia De Waele, Peter Reekmans

■